

SZAKDOLGOZAT

Mihók Margaréta

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Állattenyésztési Tudományok Intézet
Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki
alapképzési szak

Távlovaglás, mint versenysport a 2023-as világbajnokság
szemszögéből

Belső konzulens: Dr. Bokor Árpád
egyetemi docens
Belső konzulens **Állattenyésztési**
intézete/tanszéke: **Tudományok Intézet**
Állatnemesítési Tanszék

Készítette: **Mihók Margaréta**

Kaposvári Campus
2025

Tartalom

1. BEVEZETÉS ÉS CÉLKITŰZÉSEK	4
1.1. Bevezetés.....	4
1.2. Célkitűzés.....	5
2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS.....	6
2.1. Távlovgálás elméleti hátttere, története és jellemzői.....	6
2.2. Távló kiválasztása	7
2.3. Távlovgálás szabályai.....	10
3. Alkalmazott módszerek – Anyag és módszer.....	25
3.1 A két világbajnokság adatainak feldolgozásának módszerei.....	25
4. EREDMÉNYEK.....	31
4.2. Clean Endurance - távlovások jóléti érdekvédelmi csoportja	31
4.1. Összehasonlítás eredménye (Bouthib – Monpazier)	32
4.3. Kizárási okok eredménye.....	33
4.4. Csapatverseny	37
5. Bouthib és Monpazier távlovás világbajnokság - nemzetek összehasonlítása	39
5.2. Monpazier, Franciaország	39
5.1. A Monpazier-i verseny értékelése.....	39
5.2. A Bouthib-i verseny értékelés	40
Bahrein csapatban és egyéniben is aranyérmet szerzett.....	40
5.3. Csapateredmények értékelése.....	43
6. Következtetések és javaslatok.....	44
7. Összefoglalás	47
8. Irodalomjegyzék	49
9. Táblázatok és ábrák jegyzéke	52
Ábrajegyzék:	52
Táblázatjegyzék:	52
Képjegyzék:.....	52
10. Mellékletek.....	53
11. Hallgatói nyilatkozat.....	55
12. Mesterséges intelligencia (AI) használati naplója	56
13. Konzulensi nyilatkozat.....	59
14. Nyilatkozat mesterséges intelligencia (AI) használatról.....	60

1. BEVEZETÉS ÉS CÉLKITŰZÉSEK

1.1. Bevezetés

A távlovas sport iránt érzett szeretetemet, érdeklődésemet és szenvedélyemet a szüleimnek köszönhetem. A lehetőség már gyerekként adott volt, amiért hálás vagyok. Édesanyám és édesapám versenyzőként, apukám tenyésztőként is sokat bizonyított a sportban.

Jelenleg is az általa tenyésztett arab telivérrel Noah M (Mihók) nevű lovammal versenyzek és teljesítem a kvalifikációs követelményeket a 2026-os Világbajnokságra. Tíz éves korom óta versenyzek és négyszeres magyar bajnoki cím tulajdonosa vagyok. A távlovas sport szerves része az életemnek így kézenfekvő volt, hogy a megszerzett tapasztalataimat ötvözzem a tanulmányaimmal.

Szakedolgozatom témájának a 2023-as Távlovas Világbajnokságot választottam, amit az Egyesült Arab Emírségekben rendeztek az Abu Dhabihoz közel eső Boutheib elnevezésű távlovas faluban. Egyrészt azért választottam ezt a versenyt, mert személyesen lehettem jelen a magyar csapattal a testvérem révén, aki magyar válogatott tagjaként képviselte az országot. Másrészt ez a verseny európaiként különösen nehéznek számított, hiszen a világbajnokság dátuma februárra esett, ami azt jelentette, hogy az itthoni hideg télben kellett a lovakat felkészíteni a forró sivatagi körülményekre. A nehéz kvalifikációs követelményekből eredően a világbajnoksáig csak a legjobbak jutnak el. Testközelből figyelni a világelsőket, a világ legjobb válogatott távlovasait meghatározó élmény. Ez a kaland nemcsak megerősítette a sport iránti elkötelezettségemet, hanem egyben motivációt és ihletet adott ahhoz, hogy másokhoz is közelebb hozzam és megismertessem ezt a sportot a szakdolgozatom által. Segítőként (crew¹) vettem részt az eseményen, így ennek fontosságára is szeretném felhívni a figyelmet. A crewing maga a háttér, ami nélkül nincs igazi távlovaglás. Boutheib-ban mindent megtettünk mi is a sikerért, de sajnos hiába volt kiváló a munkánk, az utolsó állatorvosi ellenőrzésen 160 km megtétele után a ló (Poldi) állapota metabolikailag instabillá vált, így kizárásra került. Annak ellenére, hogy teljesítette a 160km-t, a szabály szerint továbbhaladásra alkalmas állapotban kell lennie, azonban ő már nem volt jól, így indokolt volt kizárása. Nagyon sok munka, évek és pénz eljutni idáig és a célban való kizárás az egyik legrosszabb forgatókönyv sajnos. Azóta is fájó belegondolni, de mi, távlovasok, a kitarítás bajnokai vagyunk és sosem adjuk fel. Célom a 2026-os AIUla-i világbajnokságon rajthoz állni és bizonyítani.

¹ crew: Segítőt jelent, akik nélkülözhetetlenek ebben a sportban*

A távlovaglás (endurance riding) olyan lovassport, amely a ló és lovas hosszútávú kitartását, állóképességét méri. A versenyek legkisebb kategóriája 40-60km (rövid táv) és a leghosszabb 160km, amit királyi távként is emlegetnek. A lovasoknak nemcsak fizikai állóképességüket, hanem taktikai tudásukat, a ló erejének beosztását és az állatorvosi vizsgálaton való megfelelésüket is bizonyítaniuk kell. A lovak egészségéről és jólétéről szigorú állatorvosi kontroll gondoskodik az etapok között. Ez metabolikus és mozgásvizsgálatból tevődik össze. Metabolikus vizsgálat alatt értjük a pulzusmérés, vízháztartás, bélműködés, nyálkahártya, kapilláris telítődés, nyereghely és farizom tájékának ellenőrzését.

Ha ez mind rendben van akkor egy erre kijelölt sávban meg kell mutatni a lovat ügetésben az állatorvosnak, ez a mozgásvizsgálat. A ló-lovas páros akkor folytathatja a versenyt, ha megfeleltek az állatorvosi vizsgálaton. Ugyan ezek a feltételek érvényesek célba érkezéskor. Nem elég átérni a célon, a lovat be kell mutatni az állatorvosi bizottságnak és csak akkor érvényes a verseny, ha a ló metabolikusan és mozgásban is megfelelt az állatorvosi bizottságnál. Ezek az állatorvosi vizsgálatok biztosítják a teljesítményt, ami mellett a lovak jóléte is prioritást élvez. „Az utolsó dolog amire egy lónak szüksége van, egy fáradt lovas a nyergében” (Liesens, 2016).

1.2. Célkitűzés

A dolgozat célja a 2022-es Boutheib-ben megrendezett távlovas világbajnokság és a 2024-es Monpazierben zajlott világbajnokság összehasonlítása. A vizsgálat középpontjában a versenyek környezete, indulóinak száma, nemzetisége, eredményei és kizárások okaiból állnak. Céлом a két világvizsgálat közötti hasonlóságokat és eltéréseket felderíteni, hogy az olvasó átfogó képet kaphasson a távlovaglásról és nemzetközi helyzetéről, illetve a versenyek főbb jellemzőiről. A 2022-es világbajnokságot 2023-ban rendezték meg Boutheib-ban, mert az eredetileg Veronában tervezett versenyt a szervezők egy hónappal a verseny előtt lemondták.

2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

2.1. Távlovaglás elméleti hátttere, története és jellemzői

A távlovaglás mindig is létező lovassport szakág volt. A mongolok, beduinok és egyéb lovas népek mindig hosszú távokon tesztelték lovaikat, ezeken a versenyeken persze kevés szabályt alkalmaztak és lovaikat sem tisztelték különösebben. A szigorúan szabályozott modern távlovaglás az Amerikai Egyesült Államokban született meg. Elfogadott tény, hogy a távlovaglás 1955-ben az első Tevis-kupa megrendezésével kezdődött. A későbbi években szervezetek is alakultak, hogy a lovak állapotát kísérő szabályokat alkossanak meg (Liesens, 2016).

Európában a hatvanas években rendeztek először távlovassport versenyeket. 1983-tól a Fédération Équestre Internationale (Nemzetközi Lovasszövetség) hivatalosan jóváhagyott szakága. Az első világbajnokság 3 évvel később 1986-ban volt. 2001 és 2003 között majdnem a duplájára nőtt a Nemzetközi versenyek száma. 2005-re pedig már a világon a második legkiemelkedőbb lovas szakága a résztvevők száma és versenyrendezési mutatók alapján. A két világháború között megannyi verseny került megrendezésre a katonatisztek számára. 1988-ban azonban jött a visszatérés, miszerint Magyarországon ismét versenyt indítanak. 1989-ben pedig létrejön hivatalosan, a Fédération Équestre Internationale által jóváhagyott Távlovagló és Távhajtó szakág. A szakág országunkban továbbra sem népszerű, rengeteg befektetett munkát, időt és pénzt igényel a sikeresség. Csekély ismertsége miatt a klasszikus szakágak lovasai nem veszik komolyan. Esztendőről esztendőre nő a rajtengedély vizsgázók létszáma, azonban kevés igazán sikeres résztvevője van magyar tekintetben ennek a sportágnak ([http 2](http://2)).

Mi az a távlovaglás?

A távlovaglás olyan versenysport, amely a ló gyorsaságát, állóképességét és együttműködését teszi próbára. A verseny célja nem csupán a táv teljesítése, hanem az is, hogy a ló végig megőrizze egészséges, jó fizikai állapotát. A lovasnak a hosszútáv során végig figyelnie kell a ló állapotára és úgy kell beosztania az erejét, hogy a ló a célban is alkalmas maradjon az állatorvosi vizsgálaton való megfelelésre. A távlovaglás különlegessége, hogy a verseny a ló és a lovas összhangjára épül. A ló irányíthatósága és fegyelmezettsége pont annyira fontos, mint a fizikai teljesítménye. A különböző terepek, emelkedők, erdei utak akár sivatag jól mutatják mennyire felkészült a ló, és mennyire tud a lovas alkalmazkodni a változó körülményekhez. A verseny több szakaszból áll, és minden szakasz végén kötelező vizsgálat

van, ahol a lovak egészségét ellenőrzik. Ezeket a pontokat állatorvosi kapuknak nevezik. A vizsgálatok célja, hogy megállapítsák, a ló alkalmas-e a továbbhaladásra. Egy 160 kilométeres versenyen például minimum öt állatorvosi kapu található, valamint egy záró vizsgálat a célba érkezés után. A távlovaglás lényege, hogy a versenyzők az idővel versenyeznek, nem egymással. Minden indulónak úgy kell teljesítenie a távot, mintha egyedül lenne a pályán. A győztes az, aki a kijelölt távot a legrövidebb idő alatt teljesíti, miközben lova a verseny végén az állatorvosi vizsgálaton továbbhaladásra alkalmasnak minősül ([http17](http://17)).

1. Kép. 2025.10.11. CEI**120km Samorin, Szlovákia, Hajnali rajt fejlámpával.

Forrás: saját fotó

2.2. Távló kiválasztása

Az arab lóról

Az arab ló az Arab-félsziget sivatagi törzseitől származik, ahol a beduinok háborús és hosszútávokra tenyésztették. A zord környezet formálta ki rendkívüli állóképességét, szívósságát és nemes megjelenését. Már az ókorban is nagyra becsülték szépségét és erejét. A fajta tisztaságát évszázadokon át őrizték, így az arab ló ma is a világ egyik legtisztább vérvonalú és legnemesebb lova ([http 20](http://20)).

Az arab ló jelentős hatást gyakorolt az európai és a világ lótenyésztésére. A 17–18. században három híres arab mén – Darley Arabian, Byerly Turk és Godolphin Arabian – alapozta meg az angol telivér fajtát, amely a legtöbb modern sportló genetikai hátterében megtalálható. A 19. században a Crabbet Stud ménesnek köszönhetően az arab vérvonalak világszerte elterjedtek,

meghatározva a nemzetközi tenyésztést. Az arab ló intelligenciája, kiegyensúlyozott jelleme és kivételes állóképessége miatt számos lovassportban sikeres, a távlovaglásban azonban verhetetlenek (http 1).

Shagya – arab „Az arabok féltett kincsének magyar utódja”

A Shagya-arab fajta a 18–19. században alakult ki Bábólnán, ahol arab vérvonalú lovakból tenyésztettek erősebb csontozatú, de kitartó és elegáns hadilovakat. 1978-ban önálló fajtaként nemzetközi elismerést kapott. Az arab eleganciát és állóképességét egyesíti ez a fajta, ezért ma is nagyra értékelik sportban és tenyésztésben. A fajta világhírnevéhez a bábolnai tenyésztésű Hungares nagyban hozzájárult, hiszen Miguel Vila Ubach-al 2006-ban Aachenben világbajnoki címet nyert (Erdélyi, 2007).

Távló ideális edzése

A távló edzésében a gyakori, alacsony intenzitású munka fejleszti legjobban az állóképességet. Fontos a változatosság és a regeneráció biztosítása, hogy elkerülhető legyen a túledzés. Kiegészítő feladatok, mint a mászatás vagy úszás, segítik az egyenletes izomfejlődést és a hosszú távon fenntartható teljesítményt (Higgins, 2012).

Az edzések megkezdése előtt érdemes tapasztalt lovasoktól tanácsot kérni és versenyeket megfigyelni. A fokozatosság elve nagyon fontos. A tempót a terepviszonyokhoz kell igazítani, illetve tapasztalataim szerint az edzést a tartási körülmények is nagymértékben befolyásolják.

A talaj hatása a ló mozgására

A talaj nagyban befolyásolja a ló mozgását és mozgásszervi terhelését. A kemény felület kevés ütést nyel el, így a becsapódás ereje jobban visszahat a csontokra és ízületekre, ami sérülésveszélyt okozhat. A puha, mély talaj ezzel szemben több izommunkát igényel, és növeli a szalag- és ínsérülések kockázatát. A változatos talajon végzett edzés javítja a koordinációt, az alkalmazkodóképességet és csökkenti a sérülések kialakulásának esélyét (Higgins és Martin, 2022).

2. Kép. Távlovas verseny mély homokban.

Forrás: saját kép

A félridegtartás a távló számára a legjobb, mert a ló naponta akár 15–20 km-t is mozog természetesen, így izomzata úgy fejlődik és edződik, hogy semmilyen emberi munkát nem igényel és az időjárási

körülményekhez is kiválóan hozzászokik a ló. Ezzel szemben egy bokszban tartott ló csak akkor mozog, ha kivezetik, ráadásul kevésbé állja az időjárás viszontagságait. A félridegen tartott lónak lesz egy alapedzettsége tartásából kifolyólag, míg a bokszosnak semmi.

Távló takarmányozása, folyadék pótlása

Intenzívebb terhelést követően érdemes odafigyelni a ló izzadásának jellegére. Ha az izzadság habos, ragadós az gyakran arra utal, hogy a ló kondíciója nem megfelelő, illetve a terheléshez képest nincs túl jó állapotban. Egy jó erőben lévő, megfelelően felkészített versenyló izzadsága tiszta és vízszerű. Ezekkel együtt különböző ásványi anyagok is távoznak a szervezetből, így a megfelelő elektrolitpótlás fontos. A regeneráció támogatása érdekében minden edzés után biztosítani kell számára a megfelelő folyadék- és takarmánybevitelt. Ha mindezeket következetesen betartjuk, a ló tartósan jó teljesítményt tud nyújtani, hiszen a biológiai és élettani folyamatok csak akkor működnek optimálisan, ha a szervezet megkapja a számára szükséges feltételeket (Mátray és Vér, 2023).

A távló takarmányozását mindig az edzéshez kell igazítani. Rövid távokra jó minőségű széna és kevés abrak is elegendő, míg hosszabb távokra növényi olajjal vagy répapellel érdemes kiegészíteni. Fontos a nyalósó és a fokozatosság, ha takarmányváltásról van szó. A ló, verseny közben akár 60 liter folyadékot és jelentős sómennyiséget is elveszíthet, így az elektrolitpótlást fokozatosan, már az edzések alatt célszerű elkezdni. Lényeges dolog, hogy a versenyen soha ne próbáljunk ki új takarmányt vagy kiegészítőt, ezt csakis otthon tegyük meg (Liesens 2016).

Mentális felkészültség

A ló teljesítményét a mentális felkészültség éppúgy befolyásolja, mint a fizikai állapot. A bizalmon, következetességen és türelmen alapuló kapcsolat segíti, hogy a ló nyugodt, együttműködő és koncentrált maradjon edzés/verseny alatt is. A megfelelő tartás, takarmányozás és napi rutin biztosítja a mentális egyensúlyt, ami a sikeres teljesítmény alapja (Bozori és mtsai, 2018).

2.3. Távlovaglás szabályai

A szabályok ismerete és betartása elengedhetetlen ehhez a sporthoz. Lehetőségeimhez mérten röviden, tömören szeretném ismertetni a sport legfontosabb tudnivalóit.

Nemzeti versenyekből (CEN²) áll a magyar bajnokság. Minden kategóriája legalább négy, de legfeljebb hat forduló. A magyar bajnokság fordulóit, számát, időpontját és helyszínét a szakág vezetősége határozza meg. A végleges versenynaptár minden év elején kerül nyilvánosságra, így a versenyzők időben fel tudnak készülni az adott szezorra. Rövid és hosszútávon, felnőtt és junior kategóriában. Rövidtáv 40-60km (nyitott), hosszútáv 80-100km (felnőtt) és hosszútáv 80-100km (junior) kategóriákban. A versenyrendezők gyakran a nemzeti távlovaglás versenyekkel párhuzamosan 20 kilométeres túraversenyt is meghirdetnek. Ez a táv inkább a sportág iránt érdeklődő, kevésbé tapasztalt lovasoknak vagy fiatal lovaknak ad lehetőséget a megmérettetésre, miközben ugyanazokat az alapvető szabályokat és állatjóléti elveket követi, mint a hosszabb versenyek. A 20 km-es versenyen a győztes ló-lovas páros nem pusztán a gyorsaság alapján dől el. A végső sorrendet az határozza meg, ki tudja a táv teljesítése után 20 percen belül először bemutatni a lovát az állatorvosi vizsgálaton, ahol meg is kell felelnie. Ez a rendszer nemcsak a sebességet, hanem a megfontolt tempóválasztást és a gondos versenyzést is jutalmazza, így a túraverseny célja inkább a sportág megismertetése és a biztonságos versenyzés előtérbe helyezése. A CEI mint kifejezés jelentése (Concours de Raid d'endurance

² CEN: Concours d'Endurance Nationale

internationale) nemzetközi távlovagló verseny. Ezen belül is négy kategóriába tudjuk sorolni a versenyeket. Az egycsillagos verseny 100km-en zajlik. A kétszillagos verseny 120-139km egy nap alatt vagy 70-89km két napon. A háromcsillagos versenyek 140-160km-en zajlanak, illetve ide tartozik az a verseny is, ahol a napi táv 90-100km. Négycsillagos versenyek közé tartozik a világcupa döntő, világ és kontinensbajnokságok ([http 17](http://17)).

Az országos bajnokság részvételének feltételei

Lovasok:

Távlovas versenyen csak olyan lovasok indulhatnak, akik a sportági szabályzatban meghatározott feltételeknek megfelelnek. Az adott évben azok vehetnek részt a versenyeken, akik január 1-jéig betöltötték legalább tizennegyedik életévüket, rendelkeznek érvényes sportegyesületi tagsággal, az MLSZ által kiadott startszámmal, valamint érvényes sportorvosi igazolással és licenccel. A Magyar Junior Bajnokság futamain kizárólag olyan versenyzők indulhatnak, akik az adott évben még nem töltik be huszonegyedik életévüket ([http 17](http://17)).

Fiatalkorú versenyzők részvételének feltételei:

Nemzeti távlovas versenyen az a fiatal lovas is rajthoz állhat, aki az adott évben betölti a tizedik életévét, amennyiben minden előírt feltételnek megfelel. A legfontosabb követelmény, hogy a versenyen a kiskorú versenyző mellett mindig jelen kell lennie egy legalább tizennyolc éves, tapasztalt kísérő lovasnak, aki a teljes táv alatt vele együtt halad. A kísérőre és lovára ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a felnőtt versenyzőkre. A kísérő személyét a gyermek törvényes képviselőjének írásban jóvá kell hagynia, kivéve, ha a kísérő maga a törvényes képviselő.

Új távlovas versenyző csak abban az esetben regisztrálható és kaphat hivatalos startszámot, ha sikeresen teljesítette a rajtengedélyvizsgát ([http 17](http://17)).

Lovak:

Minden országos bajnoki fordulón feltétel a sportló nyilvántartási szám és az éves sportló licenc. A távlovas versenyeken csak olyan lovak indulhatnak, amelyek minden előírt állategészségügyi és adminisztratív feltételnek megfelelnek. A lóútlevelnek igazolnia kell a lóinfluenza elleni alapimmunizálást és az ismétlődő oltások meglétét, valamint egy éven belüli, fertőző kevésvérűségre vonatkozó negatív szerológiai vérvizsgálati eredményt ([http 17](http://17)).

Öltözék:

A hárompontos kobak viselése minden esetben kötelező, min.12mm sarokkal rendelkező cipő vagy zárt (kosaras) kengyel használata megengedett. Sarkantyú, pálca és weiroter használata tilos. A ló felszerelésének biztonságosnak és kényelmesnek kell lennie, ezt a rajt előtt 15 perccel a bírók ellenőrzik minden indulónál (http 2).

A távló felszerelésének legfontosabb szempontjai:

A távlovaglásban a felszerelésnek órákon át kell kényelmet biztosítania a lónak és a lovasnak egyaránt. Fontos, hogy minden darab pontosan illeszkedjen, ne törje fel a lovat, és ne okozzon kidörzsölést sem a bőrön, sem az izomzaton. A felszerelés anyaga legyen könnyű, bélelt és jól szellőző, hogy gyorsan száradjon, hiszen egy verseny alatt akár három-négy alkalommal is nyergelni kell a lovat (http 17).

A megfelelő nyereg kiválasztása:

A jó nyereg legfontosabb tulajdonsága, hogy mind a ló, mind a lovas számára kényelmes legyen. Minél nagyobb felületen oszlik el a lovas súlya, annál kisebb a nyomás a ló hátán. Ügyelni kell arra, hogy a nyereg ne legyen túl hosszú, mert az különösen az arab lovaknál nyomhatja a vesetájékot. Fontos tudni, hogy egy rosszul illeszkedő nyeret nem lehet alátéttel „kijavítani” – a megfelelően beállított, pontosan illeszkedő nyereg a hosszú távú, kényelmes és biztonságos lovaglás alapja (http 17).

A minimális átlagsebesség fogalma:

A minimális átlagsebesség azt az értéket jelenti, amelyet minden versenyzőnek kötelezően teljesítenie kell az adott táv során. Ez az a legalacsonyabb sebesség, amellyel a lovasnak a teljes versenytávot teljesítenie kell ahhoz, hogy eredménye érvényes legyen. Ez az érték nem állandó, a verseny kiírásában előzetesen szerepel (http 17).

A technikai értekezlet szerepe: A verseny megkezdése előtt minden esetben technikai értekezletet tartanak. Az értekezlet során a versenybírók és a szervezők részletesen ismertetik:

- a versenypálya vonalvezetését és annak jelölési módját,
- az esetleges akadályok helyét,
- az ellenőrző pontok elhelyezkedését,
- a kötelező megálló és pihenők helyét, valamint azok időtartamát,

- az egyes szakaszok szintidejét,
- a rajt pontos helyét, idejét és módját,
- a segítőpontok elhelyezkedését,
- valamint a cél helyét és az utolsó beérkezési időpontot.

A technikai értekezlet célja, hogy a versenyzők minden szükséges információt megkapjanak és a verseny biztonságosan, egységes szabályok szerint valósuljon meg ([http 17](#)).

Súlykorlát: Világ- és kontinens-bajnokságokon, négy – és háromcsillagos FEI versenyeken a súlykorlát minimum 75 kg. Egy és kétszillagos FEI versenyeken, illetve a magyar hosszútávú bajnokság versenyein (80-120km) a megengedett legkisebb súly 70 kg. A fiatal lovasok (18-21év) juniorok számára rendezett versenyeken, illetve a magyar rövidtávú bajnokságban súlykorlát nincs. A súlykorlát az esélyegyenlőségek miatt lett létrehozva, ez az aranyközéput a könnyű és nehézlovasok számára. A lovas súlyát a kantár és lábvédők kivételével az összes felszereléssel együtt kell mérni.

Pálya: A pályának változatosnak kell lennie amennyire ez lehetséges. Különböző domborzati és talajviszonyokat, szintkülönbségeket és eltérő szélességű utakat jelent. A pálya nem tartalmazhat több mint 10% aszfaltot és ennél több közúti közlekedésre használt utat. A befejező szakasznak elég szélesnek és hosszúnak kell lennie. Minden jelölést melyet a versenyzők követnek a verseny napját megelőző napon a helyére kell tenni, ezt a versenyzők nem mozdíthatják el, mert kizárást von maga után ([http 2](#)).

Pályatévesztés: A pályatévesztést a tévedés helyétől kell korrigálni. Ha ez nem megoldható vagy nem biztonságos a lónak akkor abban az esetben a bírók előírhatnak egy pótszakaszt ugyanabban a körben, így a lovas befejezheti a versenyt, de eredménye nem hozhat helyezést, nem indulhat a legjobb kondíció díjért és a csapatbajnokságban sem számít bele eredménye ([http 2](#)).

Mit kell tudni a doppingról?

A távolvoglás sportágában zéró tolerancia érvényes a doppingolással szemben. Doppingnak minősül minden olyan anyag kimutatható jelenléte a ló szervezetében, amely természetes módon nem fordul elő, vagy amelynek használata bármilyen módon befolyásolhatja a teljesítményt, a viselkedést vagy a regenerációt. A versenyeken a lovakat szűrőpróbaszerűen ellenőrzik, ennek során vér- vagy vizeletmintát vehetnek a verseny után, illetve bármikor a rendezvény ideje alatt. A vizsgálatok célja a tiltott anyagok, illetve gyógyszermaradványok

kimutatása. Aki doppingvétséget követ el, súlyos következményekkel számolhat: a ló és a versenyző azonnali kizárása, valamint hosszú távú eltiltás is járhat a szabálysértéssel. Emellett a sportoló szakmai megítélése is maradandóan sérülhet, hiszen a doppingolás a távlovaglás alapelveivel és etikai normáival teljes mértékben ellentétes ([http 17](http://17)).

Az állatorvosi kapu működése

A távlovaglás során minden kör végén a versenyzők az úgynevezett állatorvosi kapun (veterinary gate) keresztül haladnak, ahol a ló állapotát részletesen ellenőrzik. Amikor a lovas megérkezik a kör végéhez, az időmérő rendszer automatikusan rögzíti az érkezés időpontját. Ettől a pillanattól kezdve a versenyző és segítői (crew) legfeljebb 15 percig hűthetik, itathatják, sétáltathatják a lovat, mielőtt bemutatnák az állatorvosi vizsgálatra. Fontos, hogy a páros ideje addig nem áll meg, amíg a lovat hivatalosan be nem mutatják a vizsgálatra, és annak pulzusa nem éri el az előírt határértéket. (maximum 64/perc) Ha a ló első bemutatáskor túl magas pulzust mutat, a hátralévő időn belül még egyszer lehetőséget kap a vizsgálatra. Amennyiben ekkor sem felel meg, a versenyből ki kell zárni. Ha a ló megfelelőnek bizonyul, a vizsgálatra jelentkezés időpontja számít a szakaszidő végének.

Ekkor kezdődik meg a kötelező pihenőidő, amelynek hosszát előzetesen meghatározzák és feltüntetik a versenykiírásban (40-50perc). A pihenőidő célja, hogy a lovak regenerálódjanak, mielőtt elindulnak a következő körre ([http 17](http://17)).

Zárvizsgálat

A zárvizsgálat során a mozgásvizsgálatot már az első felvezetés alkalmával is egy háromtagú állatorvosi bizottság, valamint a bírói bizottság egy tagja előtt kell elvégezni. Szavazás előtt bármelyik állatorvos kérheti a ló újbóli felvezetését, azonban erre csak egyetlen alkalommal van lehetőség. Ebben a körben a ló és lovas páros ideje a célban áll meg, majd utána 20 perc van vizsgálatra vinnünk lovunkat ([http 17](http://17)).

3. Kép. 2025.01.19. Al-Wathba, Abu Dhabi 100km-es távlovass verseny pihenőzóna

(Forrás: saját kép)

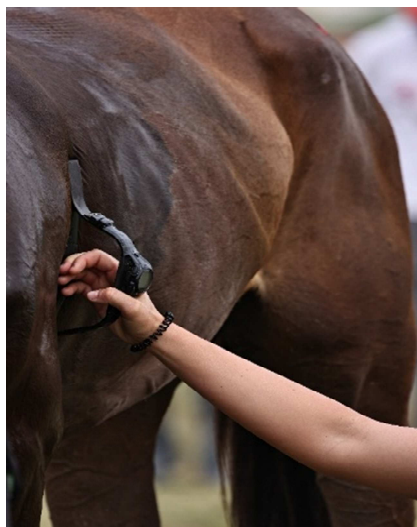
Az állatorvosi vizsgálat során mért paraméterek és jelentésük

Az állatorvosi vizsgálat célja, hogy a ló élettani állapotát és mozgásszervi terhelhetőségét objektíven értékelje.

A vizsgálat két fő részből áll:

- metabolikus (élettani)
- mozgásszervi paraméterek ellenőrzéséből.

4.Kép. 2025.05.24. Nemzetközi verseny (CEI**120km) Corum, Törökország. Pulzusmérés

Forrás: saját fotó

Mozgásszervi vizsgálat (sántaságvizsgálat)

A mozgásvizsgálat célja a fájdalom, izomfáradtság vagy sántaság jeleinek felismerése. Az állatorvos a lovat ügésben figyeli meg, és értékeli a mozgás szimmetriáját, a lábak terhelését és a koordinációt.

Súlyos fokú izomfáradtság vagy sántasági tünetek észlelése esetén a ló nem folytathatja a versenyt. Amennyiben a ló állapota kétséges, a továbbhaladásról háromtagú állatorvosi bizottság dönt titkos szavazással. A bizottság többségi döntése határozza meg, hogy a ló folytathatja-e a versenyt, vagy kizárásra kerül (http 17).

5. Kép. 2025.10.11. Samorin, Szlovákia CEI**120km-es verseny. Orvosi kapuban mozgásvizsgálat közben.

Forrás: saját fotó

Állatorvosi kapu és pihenőterület elrendezése a távlovaglásban (felülnézet)

1. táblázat. Az állatorvosi kapu és a pihenőzóna felépítése

Beérkezés →	Regenerációs terület →	Állatorvosi kapu →	Állatorvosi vizsgálat →	Pihenőterület →	Indulás a következő körre
----------------	---------------------------	-----------------------	----------------------------	--------------------	---------------------------------

Forrás: saját szerkesztés a http 17 alapján

Útmutató a klinikai paraméterek értékeléséhez

Nyálkahártyák (A–D)

A: Rózsaszín, nedves – normális állapot.

B: Halvány rózsaszín, kissé szárazabb – enyhe eltérés.

C: Sötétebb, elszíneződött vagy tapadós – ha a C érték mellett más aggasztó paraméter is jelen van, metabolikus szavazás szükséges.

D: Lilás vagy kékes elszíneződés (cianózis) – kötelező szavazást von maga után, mivel súlyos keringési vagy oxigénellátási problémát jelez.

Kapilláris telítődés ideje (1–4)

A vizsgálat során az ínyen ujjnyomással kifehéritik a területet, majd mérik, hány másodperc alatt tér vissza a rózsaszín szín.

- 1: 1 másodperc – normális.
- 2: 2 másodperc – még normális érték, általában 2 másodperc alatt kell visszatérnie a színnek.
- 3: 3 másodperc – ha más eltérés is tapasztalható, metabolikus szavazás indokolt.
- 4: 4 másodperc – kötelező szavazást igényel, mivel súlyos keringési problémát jelez.

Vízháztartás (1–4)

A bőr rugalmasságát a mar vagy a váll tájékán vizsgálják: megfogják és elengedik, majd mérik, hány másodperc alatt simul vissza.

- Az értékek 1–4 között vannak, másodpercekben mérve
- Ez a paraméter kevésbé megbízható, mivel a bőr rugalmassága függ a korától, hidratáltságától és egyéni adottságoktól.
- Tartósan lassú visszatérés kiszáradást vagy keringési problémát jelezhet.

Bélhangok (A–D)

A: Normális, jól hallható bélmozgások.

B: Csökkent bélmozgás – mérsékelt eltérés.

C: Nehezen hallható bélhangok – újra vizsgálat javasolt.

D: Bélhangok hiánya – súlyos metabolikus probléma gyanúja.

(Fontos: közvetlenül a pályáról beérkező lovaknál gyakran természetes a csökkent bélmozgás, mivel a vérkeringés az izmok felé irányul. A probléma akkor jelentős, ha pihenés után sem javul.)

Mar-, hát- és hevedertájéki érzékenység (A–C)

A: Nem érzékeny, nincsenek sérülések vagy elváltozások.

B: Enyhe érzékenység vagy kisebb bőrelváltozás, amit figyelni kell.

C: Jelentős fájdalmasság vagy friss seb – kötelező szavazást igényel.

Izomtónus (A–C)

A: Normális izomállag, nincs fájdalom tapintásra.

B: Az izmok kissé feszesebbek, érzékenyek nyomásra.

C: Kemény, merev izomzat, fájdalom tapintásra – kóros állapotot jelez.

Mozgás (A–C)

A: A ló mozgása ritmusos, rugalmas, lendületes és szimmetrikus, nincs aggodalomra ok – továbbhaladásra alkalmas.

B: Kissé bizonytalan vagy egy-egy lépés eltérő, de általánosságban megfelelő. Gyakran fáradtság, enyhe dehidratáltság vagy elektrolitvesztés okozza.

C: Egyértelműen sántít – kötelező kizárás.

Sérülések, horzsolások és sebek: A ló testének bármely részén – szájbán, végtagokon, heveder vagy nyereg alatt – észlelt sebeket, horzsolásokat vagy nyomásnyomokat kötelező rögzíteni az állatorvosi lapon.

A visszamérési index (HRRI)

A visszamérési index (*Heart Rate Recovery Index – HRRI*) egy olyan élettani mutató, amely a ló terhelés utáni regenerációs képességét méri. A gyakorlatban ez a következőképpen zajlik: az első pulzusz mérés után a ló üget egy rövid, általában 40 méteres kijelölt folyosón, majd pontosan egy perccel az első mérés után az állatorvos ismét megméri a pulzust. A két érték közötti különbség mutatja meg, mennyire stabil a ló keringési és regenerációs rendszere a fizikai terhelést követően.

Ha a második mért pulzusérték túlzott mértékben meghaladja az elsőt, az a ló kimerültségére, illetve a szervezet regenerációs zavaraira utalhat, és ebben az esetben a versenybírók kizárhatják a lovat a további versenyből ([http 10](http://10)).

A leggyakoribb kizárási okok és egyéb státuszok

A FEI-ben különböző rövidítéseket használnak az egyes státuszok megnevezésére. Ezt a táblázat kiválóan szemlélteti és könnyen érthetővé teszi.

2.Táblázat. Kizárási okok

Rövidítés	Angol megnevezés	Magyarul/Magyarázat
ME	Metabolic Elimination	Anyagcsere-probléma miatt kizárva (keringési zavar, kólika, kiszáradás stb.)
GA	Gait Elimination	Sántaság miatt kizárva
MI	Minor Injury	Kisebb sérülés miatti kizárás (vágás, horzsolás stb)
FTQ	Fail to Qualify	Nem fejezte be a versenyt a kvalifikációhoz szükséges módon.
RET	Retired	A lovas önként visszalépett.
DSQ	Disqualified	Szabályszegés, tiltott segítség vagy dopping miatt kizárva.
FTC	Fail to complete	Nem teljesítette a teljes távot, általános kizárás. (például a lovas leesett és nem tudja folytatni a versenyt)
OT	Over Time	Túllépte a megengedett időt.
WD	Withdrawn	Visszalépett a start előtt
LO	Lost/ out of route	Eltévedés vagy pályatévesztés miatt kizárva
FINISH	Completed	A lovas célba ért és a ló átment az utolsó állatorvosi vizsgálaton
REC	Recoverd / Best Condition	A ló elnyerte a "legjobb kondíció" címét.
FQ	Fail to qualify (speed/distance)	Nem teljesítette a minősítéshez előírt sebességet vagy távot.

Forrás: saját szerkesztés [http 10](http://10) alapján.

Az első ábrán jól látható, hogy a ló értékei kiválóak. A CEI** 120 km-es versenyeken azonban az utolsó kör megkezdése előtt sor kerül egy úgynevezett „re-inspection”-re, vagyis ismételt

állatorvosi ellenőrzésre. Ennek célja, hogy az állatorvosok újra felmérjék a ló fizikai állapotát és megbizonyosodjanak arról, hogy 100 kilométer megtétele után is jó egészségben van, és biztonságosan folytathatja a versenyt. Tehát továbbhaladásra alkalmas.

6. kép. időmérőrendszer által kiadott állatorvosi papír a Szlovákiában rendezett nemzetközi 120km-es verseny utolsó körére való indulására vonatkozóan

Rider Nr:		PHASE	Rider name		Margareta MIHOK 10151857						
31		3	Horse		NOAH M						
		CEI2*		Prov. Rank 1° Gap from 1° -							
Arrival:		In Time:		Recovery:		Loop Speed:		Phase Speed:		Aver. Speed:	Loop Time:
13:01:51		13:02:53		01:02		18.62		18,40		19.17	1:23:45
H.R.	Rec. Index	Resp.	Mucous	Cap. Refill	Skin	Gut Sounds	Girth Back	Muscle Tone	Gait	Vet	START TIME PHASE 4
58	-2	Ok	A	1	1	A	A	A	A	MH	
RE - INSPECTION NOT BEFORE								13:37:53		13:52:53	

Forrás: saját kép

A második ábra e verseny második körre való indulása előtt lett nyomtatva. A ló értékei hibátlanok, minden a legnagyobb rendben vele. Minden A és 1-es, ami a legjobb értékelés. A ló több mint 20km/h feletti átlag ellenére is kitűnő állapotban volt, ami jó visszaigazolást mutat az edzettségét illetően.

7. kép időmérőrendszer által kiadott állatorvosi papír a második körre való induláshoz

Rider Nr:		PHASE	Rider name		Margareta MIHOK 10151857						
31		1	Horse		NOAH M						
		CEI2*		Prov. Rank 1° Gap from 1° -							
Arrival:		In Time:		Recovery:		Loop Speed:		Phase Speed:		Aver. Speed:	Loop Time:
8:19:09		8:22:20		03:11		20,33		19,76		19,76	1:49:09
H.R.	Rec. Index	Resp.	Mucous	Cap. Refill	Skin	Gut Sounds	Girth Back	Muscle Tone	Gait	Vet	START TIME PHASE 2
59	+1	Ok	A	1	1	A	A	A	A		
										Km 37 Colour RED	
										09:02:20	

Forrás: saját kép

Időmérés és adatrögzítés

A versenyidő mérése a rajt pillanatától egészen addig tart, amíg a ló és lovasa áthalad a célvonalon. A szervezők feladata, hogy olyan felkészült, tapasztalt időmérő személyzetet biztosítsanak, akik pontosan, összehangoltan dolgoznak, és minden adatot megbízhatóan rögzítenek. Az időmérés során minden kör kezdetén, illetve végén pontosan fel kell jegyezni, mikor indult és mikor ért be az adott páros. A versenyzők minden szakasz teljesítése után kapnak egy kis lapot, illetve időmérőrendszer esetén digitális visszajelzést, ami tartalmazza a hivatalos adatokat — például a kör idejét és az átlagsebességet. Ez biztosítja, hogy a lovas, az edző és a bírók is nyomon tudják követni az eredményeket. A magasabb szintű nemzetközi versenyeken, mint a világbajnokságok vagy a CEI3* kategóriájú események, az elektronikus időmérő rendszerek használata alapelvárás. Ezek nagy pontossággal működnek, és lehetővé teszik, hogy az adatok azonnal, valós időben frissüljenek ([http 10](http://10)).

Konkrét időmérő rendszerek

- A **T-Track System** egy Olaszországban és Bulgáriában működő nemzetközi vállalat, amely automatikus időmérő rendszerekre, GPS-alapú sportkövetésre és sportkommunikációs megoldásokra specializálódott. A cég kifejezetten sporteseményeket — köztük távlovassal versenyeket — támogat olyan modern technológiai eszközökkel, amelyek a versenyek átláthatóságát és tisztaságát biztosítják. A T-Track rendszer fejlesztése több éves kutatás és technológiai innováció eredménye, célja pedig az, hogy pontos, valós idejű és megbízható időmérési adatokat szolgáltatson a versenyek során, elősegítve ezzel a korrekt sporteredményeket. Így mindenki láthatja valós időben a verseny aktuális állását és a lovak orvosi értékeit is ([http18](http://18)).

- **EIEV**- Emirates International Endurance Village: Szintén kiváló időmérő rendszerük van.

-**Yamamah App**: Kifejezetten távlovagláshoz tervezték ezt a sportalkalmazást. A versenyek eredményei, lovasok/ lovak adatai és teljesítményük mind megtalálható az applikáción. Mint a legtöbb profi rendszerénél, náluk is valós idejű az adatfrissítés, így a versenyek alatt és után is azonnal elérhetőek az eredmények.

-**Superequus**: Kiváló spanyol időmérő rendszer. Huszonévesek birtokolják, fejlesztik. Megannyi nemzetközi verseny időmérői. Fantasztikusan profik fiatalságuk és kezdő pályafutásuk ellenére.

A crewing szerepe a távlovaglásban

Nagyon fontos. A távlovaglásban a hosszabb távok teljesítése elképzelhetetlen egy jól szervezett, összeszokott segítőcsapat nélkül. Őket hívjuk crew-nak, vagyis olyan segítőknek, akik a verseny során mindenben támogatják a lovast és a lovat. Boutheib-ban én is a crew csapat része voltam, segítve a nővérem versenyzését. A mi feladatunk volt, hogy a rajt előtti előkészületektől egészen a célba érkezésig minden gördülékenyen menjen – hogy a ló mindig a legjobb állapotban álljon a következő szakasz elé. A crewing nem csak abból áll, hogy vizet vagy takarmányt adunk a ló számára.

8. kép. 2025. 01. 19. crew point-on való áthaladásom.

Forrás: saját kép

A csapat a verseny teljes ideje alatt ott van a háttérben: szervez, figyel, reagál és gondoskodik. A verseny napján segítünk a rajt előtti készülődésben, majd a pálya különböző pontjain – az úgynevezett crew pontokon és állatorvosi kapuknál – vártuk a nővéremet és lovát. A fizikai segítség mellett mi voltunk a lelki támaszai is. Hosszú távon a lovas gyakran egyedül marad a pályán, fáradt, kimerült, vagy éppen bizonytalan. Ilyenkor sokat számít egy biztató szó, egy nyugodt jelenlét vagy egy gyors, rutinos mozdulat tőlünk, hogy ismét erőre kapjon a páros. A jó segítség tudja, mikor kell csendben lenni, és mikor kell új lendületet adni a lovasnak. A hosszabb versenyeken a legnagyobb szerepünk az állatorvosi vizsgálatok előtt van. Amíg a lovas néhány percet pihen, mi dolgozunk: itatjuk, hűtjük a lovat és figyeljük minden apró jelzését. Sokszor rajtunk múlik, hogy a ló időben vizsgálatra állhasson és megfeleljen az

állatorvosi követelményeknek. A crewing hangulata egyébként kicsit olyan, mint egy formális verseny: sok várakozás, előkészület, aztán amikor a lovasunk megérkezik, hirtelen minden felgyorsul. Egy-egy ilyen verseny alatt rengeteg rutint, élményt és kapcsolatot gyűjt az ember – nem véletlen, hogy sokan évekig ugyanazzal a csapattal dolgoznak együtt. A jól működő crew nemcsak a verseny sikerének kulcsa, hanem biztonsági tényező is. Mi vagyunk azok, akik felismerik, ha a ló fárad, ha a lovas kimerült és időben tudunk reagálni. A mi történetünk sajnos nem jól fejeződött be, feladni viszont sosem fogjuk.

Minősülés a magyar távlovás rendszerben

Nemzeti versenyek (CEN)

- 40-79 km: ez a belépő szint, ha a ló és lovas teljesíti az alapkövetelményeket. (egészségügyi, regisztrációs feltételek.)
- 80-119 km: akkor indulhatnak, ha korábban legalább egy sikeresen teljesített versenyük van 40-79 km-en és a ló minimum 8 éves
- 120-139 km: indulás feltétele legalább egy 80-119 km-es verseny
- 140-160 km: feltétel legalább egy sikeres 120-139 km-es verseny

A lovas minősítése élethosszig érvényes, a lóé 24 hónapig. Ha ez az időtartam lejár akkor újra kell minősülni az adott szinthez. Újoncszint (felkészülés CEI-re), A nemzetközi (FEI) versenyekhez előbb az újoncszintet kell teljesíteni.

Lónak és lovasnak (nem kell együtt)

-2 db 40-79 km versenyt

-2 db 80-100 km-es versenyt kell sikeresen teljesíteni

- maximum 16 km/h átlagsebességgel

Ezeket három különböző versenyen két éven belül kell teljesíteni. Kivétel lehet FEI jóváhagyással, ha a ló legalább nyolcéves és az előző három évben összesen min. 480 km-t teljesített 80 km feletti távokon vagy a lovas ugyanilyen feltételekkel teljesítette a 480km-t (http 17)

Minősülés a nemzetközi csillagrendszerben (FEI)

Részvételi feltételek nemzetközi versenyeken

Olyan 14. életévét betöltött személy, akinek nemzeti lovasszövetsége erre engedélyt ad részt vehet CEI és CEIO versenyeken (CEIO - nemzetközi országok közötti csapatverseny). CEI versenyen induló lónak legalább a 6 éves kort be kell töltenie. CEI4*és CEIO versenyeken csak a minimum 7 éves kort betöltő lovak vehetnek részt. Vemhes és szoptató kancák nem indulhatnak. (120 napon túl)

A nemzetközi távlovas versenyekre a FEI csillagrendszere vonatkozik, célja a lovak és lovasok fokozatos és biztonságos egyre magasabb szintlépése. A ló és lovas minősítési szintjét a FEI hivatalos adatbázisa alapján határozzák meg. A nemzeti szövetség igazolja a minősülést. Ha egy ló vagy lovas megszerezte az indulási jogát egy adott csillaggal jelölt szintű versenyre, akkor őt annak megfelelő csillagszámú versenyzőként jelölik.

Ló minősülése:

- CEI1* versenyen akkor indulhat, ha eredményesen teljesítette az újoncrendszer követelményeit
- Ezen kívül min. egy év (+5nap) eltelt az első újoncminősítő verseny sikeres teljesítése óta

Lovas minősülése:

- A lovas akkor indulhat egycsillagos versenyen, ha eredményesen teljesíti az újoncrendszer követelményeit és legalább hat hónap eltelt az első újonc minősítő verseny időpontja óta

CEI2* minősülés

- az a ló és lovas jogosult az indulásra, aki három éven belül, három egymást követő két CEI1*-os versenyt eredményesen teljesített.

CEI3* minősülés

- a ló és lovas három éven belül két CEI2*-os versenyt kell, hogy teljesítsenek
- egyik versenyt ezek közül együtt kell teljesítenie lónak és lovasnak vagy alternatívaként egy külön harmadik CEI*-os versenyen
- elit lovasok mentességet élveznek a közös teljesítés követelménye alól

CEI4*minősítés

- három éven belül két CEI3*-os versenyt kell, hogy eredményesen teljesítsen
- egyik versenyt közösen kell teljesíteni (ló és lovas együtt), vagy alternatívaként egy külön harmadik, legalább kétsillagos versenyt.
- elit lovasok mentességet élvezhetnek a közös teljesítés követelménye alól (http 2)

Elit távlovas minősítési szintek

Az alábbi táblázat szemléletesen összefoglalja, milyen feltételek teljesítésével érhető el az elit távlovas minősítés különböző fokozata. Idáig eljutni rendkívüli kitartást, felkészültséget és évek munkáját igényli, ezért a szakágban az ilyen lovasokat nagy tisztelet és elismerés övezi.

3.Táblázat. Elit távlovas minősítési szintek

Csillagszint	Bronz fokozat	Ezüst fokozat	Arany fokozat
1*	10 sikeresen teljesített CEI1* verseny	20 sikeresen teljesített CEI1* verseny	30 sikeresen teljesített CEI1* verseny
2*	10 sikeresen teljesített CEI2* verseny	20 sikeresen teljesített CEI2* verseny	30 sikeresen teljesített CEI2* verseny
3*	10 sikeresen teljesített CEI3* verseny	20 sikeresen teljesített CEI3* verseny	30 sikeresen teljesített CEI3* verseny

Forrás: saját szerkesztés a http 10 táblázatfelépítése alapján

Minősítés érvényessége és frissítése: Érvényességi idő lovasnak 5 év, lónak 3 évig. Az érvényesség az első minősítő verseny sikeres teljesítésétől kezdődik és a lejárati napján éjfélkor jár le (http 10).

3. Alkalmazott módszerek – Anyag és módszer

3.1 A két világbajnokság adatainak feldolgozásának módszerei

A szakdolgozat elkészítése során elsősorban a Fédération Équestre Internationale (FEI) hivatalos dokumentumaira, eredménylistáira és versenykiírásaira támaszkodtam. A két vizsgált világbajnokság a 2022-es Boutheib-ban (Egyesült Arab Emírségek) és a 2024-es Monpazierben

(Franciaország) megrendezett esemény adatai adták a kutatás alapját. Célom volt, hogy a két versenyt – indulói, célba érői, kizárási arányai, átlagsebességei és nemzeti megoszlásai alapján – összehasonlítsam és feltárjam azokat a tényezőket, amelyek befolyásolhatták a végeredményeket. A hivatalos FEI-források mellett saját tapasztalataimat is beépítettem, hiszen a Boutheib-i világbajnokságon személyesen is részt vettem segítőként (*crew*). Ez különleges lehetőséget adott arra, hogy testközelből lássam, hogyan zajlik egy ilyen kiemelkedő nemzetközi esemény és milyen tényezők befolyásolják a lovak teljesítményét a gyakorlatban. A sivatagi környezet, a magas hőmérséklet, a mély homokos talaj, az árnyék nélküli kietlen táj, valamint a körökön és azok között zajlott hűtési és itatási feladatok mind olyan tapasztalatok voltak, amelyek által a számok és statisztikák mögé beláthattam. Az adatfeldolgozást leíró statisztikai módszerrel végeztem. Ez azt jelentette, hogy a különböző forrásokból származó adatokat rendszereztem, kategorizáltam, majd összehasonlítottam. Az eredmények értelmezése során külön figyelmet fordítottam a kizárási arányok okaira, valamint arra, hogyan voltak hatással a különböző éghajlati és terepviszonyok – például a sivatagi hőség vagy a francia terep és időjárás megpróbáltatásai – a lovak teljesítményére és a versenyekre. Az elemzést egy Word program által szerkesztett diagrammal és táblázattal szemléltettem. Ezek jól szemléltetik a két világbajnokság közötti különbségeket, legyen szó akár a nemzetek megoszlásáról, akár a célba érők arányáról. Csatoltam képeket is, hogy az olvasónak hitelesebb és elképzelhetőbb legyen a sport.

A dolgozatban nemcsak az adatok száraz összevetésére törekedtem, hanem arra is, hogy bemutassam milyen valós tapasztalatokat szereztem a helyszínen és ezek hogyan segítettek megérteni a statisztikai eredményeket. Úgy gondolom, a kutatás igazi értékét ez a kettősség adja.

3.2. Monpazier a 2024-es világbajnokság helyszíne

Dátum: 2024.09.07. Helyszín Monpazier, Franciaország. A verseny távja 160km: 1. kör 37,65km, 2. kör 21,3km, 3. kör 31,2km, 4. kör 21,3km, 5. kör 21,55km, 6. kör 27km
Minimum sebesség: 13 km/h Rajt lista: 118 induló Célba ért: 45 lovas Kizárt: 73 Összes nemzet: 36 ([http 8](http://8)).

Csapatok nemzetei (20): Franciaország, Kína, Malajzia, Hollandia, Svájc, Brazília, Portugália, Ausztrália, Németország, Spanyolország, Olaszország, Bahrein, Belgium, Egyesült államok, Nagy Britannia, Chile, Norvégia, Bulgária, UAE, Thaiföld

Egyéni indulókat nevezett országok (16): Magyarország, Szlovákia, Ausztria, Horvátország, Lengyelország, India, Algéria, Észtország, Jordánia, Csehország, Uruguay, Kuvait, Argentína, Írország, Szaúd-Arábia, Mexikó ([http 9](#))

Verseny kiírás fontos adatai:

- Helyszín: Hippodrome de Marsales (24240 Marsales, Franciaország). Nevezési díj 1200 EUR. Késői visszalépés 300EUR. Rajtidő öt óra harminc perckor. A pálya erdős, homokos és dombos terep. Segítő pontok max.19db Itatópont min.19db. Étkezés biztosított (09.04-06.), szállás önköltségen. Jég 15EUR/18kg. Ló nyírás: 20EUR/ló
- Hivatalos kórház Clinique de Conques (33420 Saint-Aubin-de-Branne,FR). Helyi állategészségügyi hatóság DDETSTP 24 – Isabelle Lerusse. Nincs karantén, sem külön covid-protokoll. Pénzdíj nincs ([http 8](#)).

A verseny hivatalos személyzetét összesen 42 fő alkotta, akik 13 különböző országból érkeztek. A versenybírószám (Ground Jury) 8 főből, a technikai küldöttek (Technical Delegates) 2 főből, a pályafelügyelők (Stewards) 14 főből, az állatorvosi bizottság (Veterinary Commission) 11 főből, míg a kezelő állatorvosi bizottság (Treating Veterinary Commission) 7 főből tevődött össze ([http 12](#)).

Verona helyett Bouthib

Eredetileg a világbajnokságot két évente rendezik meg. 2022 október végén Veronában, Olaszországban lett volna ez a nagy esemény azonban a helyszínt körülbelül hat héttel a verseny előtt lemondták, mert kétség merült fel a versenyzők biztonsága és a pálya állapotát illetően. A FEI (nemzetközi lovasszövetség) ezért ismét megnyitotta a pályázati eljárást, majd november 10-én bejelentették, hogy a verseny 2023. februárjában lesz megtartva Bouthib-ban az Endurance village-ben (Nemzetközi Távlovas falu). Az Abu Dhabitól egy órányi távolságra lévő falura esett a választás a határidőig pályázó öt ország közül. A lovasok kénytelenek voltak átszervezni felkészülésüket a versenyre, hiszen a mediterrán olasz verseny helyett az arab sivatag várt rájuk az Egyesült Arab Emírségekben.

A cikkben Cheryl Van Deusen nyilatkozott, aki az egyetlen amerikai versenyző, aki célba ért.” *We were expecting (to compete) March or April, we didn’t think that they would take us to Abu Dhabi.*” – nyilatkozta. Vagyis azt hitték ők is, hogy áprilisban vagy májusban

versenyeznek majd, arra pedig végképp nem gondoltak, hogy Abu Dhabira kerül sor a kiválasztás során, mint helyszín. A távlovassport közelmúltbeli Egyesült Arab Emírátsi történetére tekintettel eleinte sok aggodalmat és bizonytalanságot váltott ki a versenyzőkből ez a helyszínváltás. A FEI 2015-ben és 2020-ban is felfüggesztette az UAE nemzeti lovasszövetséget súlyos lójelítési aggályok és szabálysértések miatt, sőt 2016-ban hasonló indokok révén elvette Dubaitól a rendezési jogot így végül az a verseny Somorján Szlovákiában került megrendezésre. Ennek ellenére Van Deusen (2024) kellemesen csalódott és örömmel gondol vissza erre a világbajnokságra, hiszen a szervezők remek munkát végeztek és sikerült lelassítani a tempót ezzel jobban odafigyelve a lovakra (http 15).

3.3. Bouthib a 2023-as világbajnokság helyszíne

Verseny időpontja: 2023.02.02-26. Rajt öt óra negyvenöt perckor sötétben, a cél szintén sokaknak. Helyszín Boutheib (Egyesült Arab Emírségek). A verseny távja 160 km. Minimum sebesség: 13km/h

Verseny szakaszai (lásd: körök): 1. kör 31km, 2. kör 29,9km, 3. kör 30km, 4. kör 29km, 5. kör 20,1km, 6. kör 20km (http 4).

A 2023-as Boutheib-ban megrendezett Távlovassport Világbajnokság megnyitóját Abu Dhabiban, az Emirates Palace kertjében tartották. A rendezvény látványos volt, méltó egy világbajnoksághoz. A ceremónia különleges hangulatot árasztott: a nemzetek csapatai sorban vonultak fel, miközben a háttérben a palota fényei és a sivatagi este melege tette felejthetlenné az eseményt. A program részeként drón show is színesítette a megnyitót, amely az éjszakai égbolton látványos formációkat rajzolt. Fantasztikus lovas bemutató is volt, ami számomra felejthetetlen élmény maradt. A szervezők ezzel is igyekeztek bemutatni az Egyesült Arab Emírségek modern technológiát ötvöző rendezvénystílusát, miközben megőrizték a hagyományos arab vendégszeretet légkörét. A ceremónián felszólaltak a helyi lovassport vezetői és az FEI képviselői, akik kiemelték a Boutheib komplexum és az emírátsi távlovassport szerepét a sportág fejlődésében. Az ünnepélyes megnyitó nemcsak a verseny hivatalos kezdete volt, hanem egy emlékezetes élmény minden résztvevő számára, amely méltó módon vezette fel a világbajnokság napjait.

Boutheib 2023 „Organising Committee” azaz rendezőbizottság:

- Boutheib Endurance Village (távlovassport falu-Boutheib)
- UAE Equestrian and Racing Federation (UAEERF) (UAE lovassportszövetsége)

Ők dolgoztak a FEI-vel (Fédération Equestre Internatonale) a verseny lebonyolításáért és a résztvevők ellátásáért (http 4).

A verseny hivatalos személyzetét összesen 53 fő alkotta, akik 20 különböző országból érkeztek. A versenybírószám (ground Jury) 12 főből állt 9 országból, a technikai delegáltak (technical delegate) 2 főből 2 országból, a pályafelügyelők (stewards) 11 főből 8 országból, az állatorvosi bizottság (veterinary commission) 17 főből 14 országból, míg a kezelő állatorvosi bizottság (treating veterinary commission) 11 főből 8 országból tevődött össze(http 6).

A rendezőbizottság felajánlásai és a díjazás rendszere – Boutheib 2023

A 2023-mas távlovass világbajnokságot nagyon magas szervezési színvonalon bonyolították le a szervezők. A lovak és lovasok kényelme maximálisan szem előtt volt tartva. A nevezés és bokszt minden résztvevő számára ingyenes volt. A szervezők biztosították a csapatok – öt lovas, egy csapatvezető, egy csapat állatorvos és egy kísérő- szállását, repülőjegyét, valamint a helyszíni transzfert. Az egyéni indulók számára is biztosították a szállást és utazást. A lovászok szállása és étkezése szintén a szervezők költségén a versenyhelyszín közelében történt.

A rendezvény összdíjazása 500 000 EUR volt. A csapatversenyben az első három helyezett 60 000, 50 000 és 40 000 EUR-t nyert, míg az egyéni kategória győztesei 35 000, 25 000 és 15 000EUR-t kaptak. A fennmaradó 250 000 EUR-t a célba érkező versenyzők között egyenlő arányban osztották szét. Emellett 25 000EUR értékű „Best Condition” (legjobb kondíció) díjat is kiosztottak a legjobb állapotban lévő célba érkező lovak között.

Szállítás – Equisky: A rendezőbizottság az EquiSky Logistics nevű céget kérte fel hivatalos szállítványozási ügynökségként, mely világszinten felelt a lovak szállításáért, egészségügyi okmányokért és a vámszabályok betartásáért (http7).

Állatorvosi és karantén szabályok: A Veterinary Services Manual (VSM) a lovak egészségügyi, karantén- és állatorvosi előírásait rögzített. Cél a ló egészség megóvása, állatjólét biztosítása és a fertőzések megelőzése a verseny teljes időtartama alatt.

Karantén-és állategészségügyi előírások: A lovak érkezés után karanténba kerültek melyet a szervezők jelöltek és számoztak angol és arab nyelvű táblákkal. A karantén bejáratánál fertőtlenítő lábfürdő és kézfertőtlenítő volt kihelyezve, aminek használatát gondosan ellenőrizték. 24 órás felügyelet volt külön irodával és belépőkártya rendszerrel. A lovakat csak a karantén istállókon belül volt lehetőség sétáltatni.

Állatorvosi ellátás és kórházak: Két kórház volt kijelölve 24 órás készenlétre (Dubai Equine Hospital, Sharjah Equine Hospital). A rendezők biztosítottak alap vérvizsgálatot és 15-15l fiziológiai sóoldatot a verseny előttre és utánra. Egyéb bármilyen jellegű kezelés a lovasokat terhelte. A helyszínen a verseny idejére ló klinika működött ultrahanggal, röntgennel, laboratóriummal, valamint doppingellenőrző egységgel és nagyon profi szakemberekkel.

Takarmányozás: A lovasoknak 10 napra elegendő takarmányt, vitamint, kiegészítőt és egyéb szereket magukkal kellett hozniuk. A széna és alom biztosítva volt a helyszínen, illetve ott is rendelkezésre álltak különböző kitelepült takarmány boltok ([http 5](#)).

Verseny kiírás fontos adatai

- Szintkülönbség 150m. Talaj homok. Logisztika a pályán, vagyis maximum 26 crew pont, minimum 16 itató pont.
- Összes nevezett lovas: 122 Célba ért lovasok: 44 fő Kizárások: 78fő Összes ország: 36([http 4](#)).
- Csapatot indító országok 23 ország: Bahrein, Spanyolország, Észtország, Franciaország, Németország, Magyarország, Olaszország, Egyesült Arab Emírségek, Portugália, Brazília, Chile, Lengyelország, Svájc, Kína, USA, Uruguay, Thaiföld, Belgium, Nagy-Britannia, Kuvait, Omán, Katar, Argentína
- Csak egyéni indulók (1-2 fő) 13 ország: Szaúd-Arábia, Ausztrália, Kanada, Hollandia, Norvégia, Szlovákia, Algéria, Litvánia, Írország, Ecuador, Jordánia, Horvátország, Ausztria ([http 3](#)).

4. EREDMÉNYEK

4.2. Clean Endurance - távlovakok jóléti érdekvédelmi csoportja

Közleményükben elmondták, megkönnyebbültek, hogy a 2022-es FEI távlovak Világbajnokság nem okozott annyi lójóléti problémát, mint amire számítottak. A versenyzők alacsonyabb átlagsebességgel haladtak, mint az előtte ugyanazon a helyszínen rendezett versenyeken. Azonban a FEI megerősítette két ló később elhunyt, miután teljesítették a versenyt és átmentek a záró orvosi vizsgálaton is. Egy spanyol ló, aki a hatodik helyen ért célba és egy jordán ló, aki a 32. helyen végzett. A FEI állatorvosi szabályainak megfelelően teljes boncolás folyik, ennek függvényében a FEI dönt majd a tovább intézkedésekről.

A Clean Endurance kiemelte, hogy a metabolikus kizárások aránya (27 ló, az összes kizárás egyharmada) továbbra is aggodalomra ad okot, bár az állatorvosok gondosan ellenőrizték a lovakat. Szerintük a kizárások megfelelő menedzsmenttel nagyrészt elkerülhetőek lennének. A 2022-es eredmények azt mutatják, hogy van még hova fejlődni. A szervezet szerint a versenytempó és a célba érés stratégiája is élesen elkülöníti a mezőnyt. Az első és a 11. helyezett között két óra, míg az utolsó célba érkezett ló négy és fél órával a győztes után ért célba.

9. Kép. 2025.01.31. CEI*100km Abu Dhabi. Ló hűtése az állatorvosi kapu előtt.

Forrás: saját kép

A Clean Endurance dicsérte azokat a lovasokat, akik a ló egészségét és jóllétét helyezték előtérbe a sebesség helyett, illetve azokat a nemzeteket, akik kiváló csapatstratégiát választottak.

Ezzel szemben az UAE elvesztette csapat és aranyérmeit, lovaik nem regenerálódtak az utolsó kör után, aminek átlagsebessége 27 km/h volt ([http 15](http://15)).

4.1. Összehasonlítás eredménye (Bouthib – Monpazier)

4. Táblázat. Összehasonlítás a két verseny alakulásáról és eredményeiről tömören

Adatok	Bouthib 2022/2023	Monpazier 2024
Összes induló	122 induló	118 induló
Célba érők száma	44 célba érő	45 célba érő
Sikerességi arány	36%	38%
Legjobb átlagsebesség	21.0 km/h	18.75 km/h
Top 3 ország	Bahrein, UAE, Spanyolország	Bahrein, UAE, Franciaország
Magyar célba érők	2 lovas	0 lovas
Leglassabb célba érő	13.4 km/h	13.18 km/h

Forrás: saját szerkesztés a [http 14](http://14) adatai alapján

A részletes eredményeket az 1. és 2. melléklet tartalmazza.

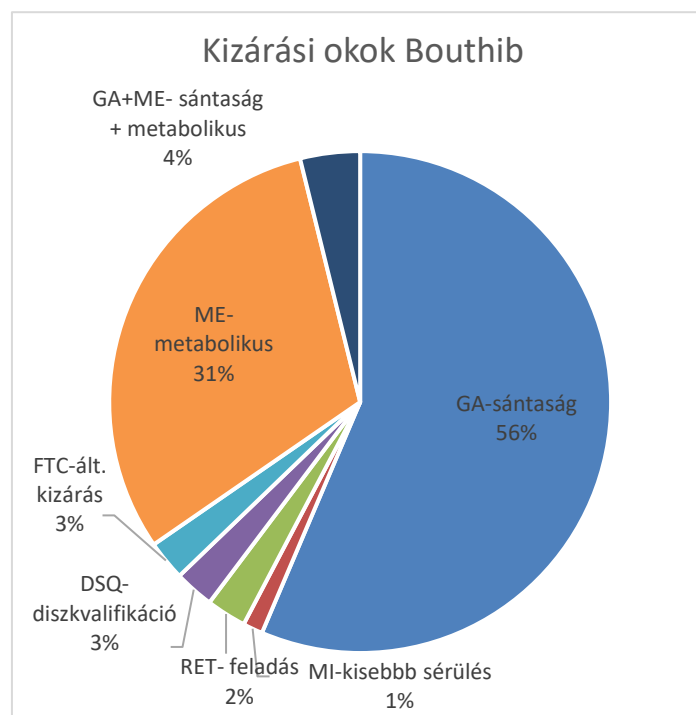
Bouthib-ban a verseny első helyezettje a Bahreini Sheikh lett, 21 km/h-s átlagsebességgel, illetve Monpazierben is ő ért elsőként célba. A két világbajnokság között jelentős eltérés volt az induló országokat nézve. Az arab országok, amelyek hagyományosan erős szereplői a távlovaglásnak (például Kuvait, Bahrein, Egyesült Arab Emírségek, Algéria), több lovast indítottak Butheeb-ban, mint a franciaországi Monpazier-ben. Ez várható is volt, hiszen az arab világ központjában megrendezett világbajnokság földrajzilag és logisztikailag is kedvezőbb volt számukra. Ezzel szemben az európai országok közül több nemzet (például Hollandia, Norvégia, Svájc, Ausztria, USA, Ausztrália) növelte részvételét a 2024-es franciaországi eseményen. Ez az egyértelműen jelzi, hogy a Monpazier-ben megrendezett világbajnokság könnyebben elérhető volt az európai és nyugati lovasok számára, míg az arab országok képviselete csökkent. A legnagyobb visszaesést Lengyelország (-4), Magyarország (-3), Argentína (-3) és Uruguay (-3) mutatja. Ennek hátterében több tényező is állhat, például a távolság, kevesebb kvalifikált ló és versenyző, illetve a felkészülési szezon. Pozitív változásként említhető, hogy Norvégia, Hollandia és Ausztrália mind több versenyzővel volt jelen Monpazier-ben, ami a sportág nemzetközivé válásának és fejlődésének jele.

Összességében megállapítható, hogy a Butheeb-i világbajnokságon inkább az arab és közel-keleti országok domináltak, míg a Monpazier-i eseményen az európai és tengerentúli nemzetek vettek nagyobb arányban részt ([http 14](#)).

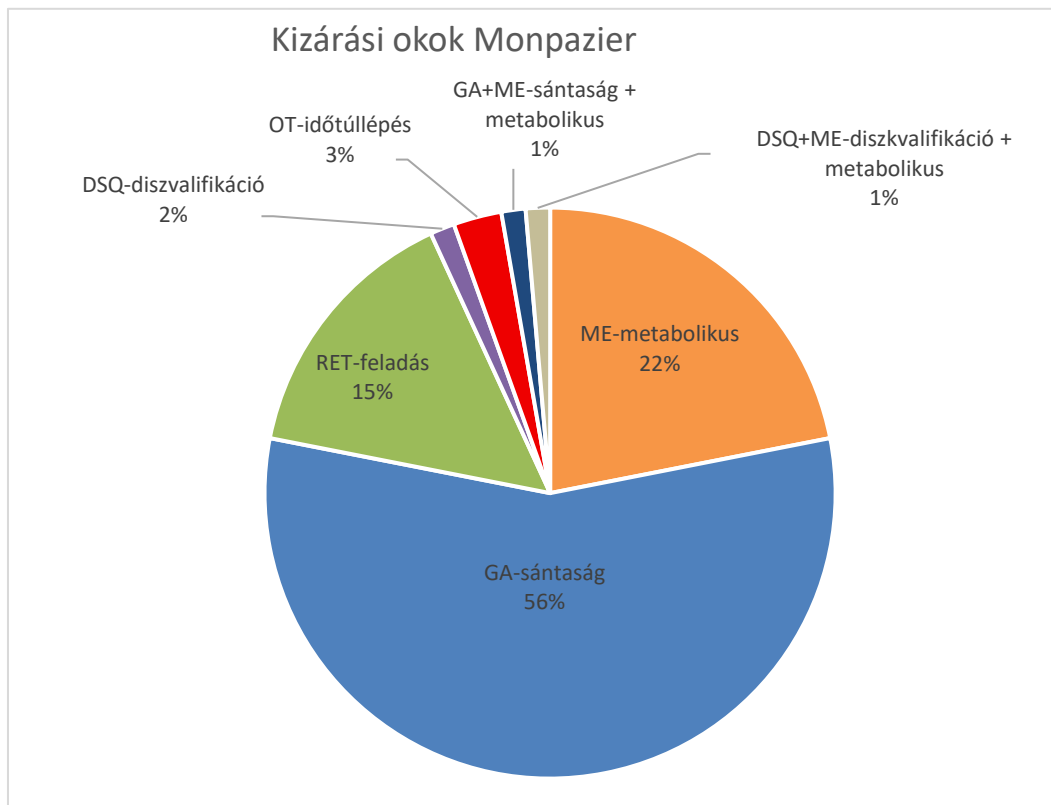
Magyarok

Boutheib-ban a magyar lovasok közül ketten fejezték be sikeresen a versenyt. Szósz Leticia a huszonkettedik helyen, míg Fekete Patrícia a tizenkilencedik helyen értek célba tizenhat km/h átlagsebességgel. Kiváló eredmények, büszke rájuk a magyar távlovasszakág. Sajnos a testvérem az utolsó kör után, míg a másik két magyar lovas az első és második köröket követően kerültek kizárássra metabolikus, illetve sántasági okokból. Monpazierben két magyar indulónk volt, de sajnos azon a versenyen mindkettő lovasunk kizárássra került a második kört követően sántaságból kifolyólag. Sár, eső, köd, szél és az emelkedőkkel tarkított csúszós pályán bármi előfordulhatott, nekik sajnos ez alkalommal nem volt szerencsájük.

4.3. Kizárási okok eredménye

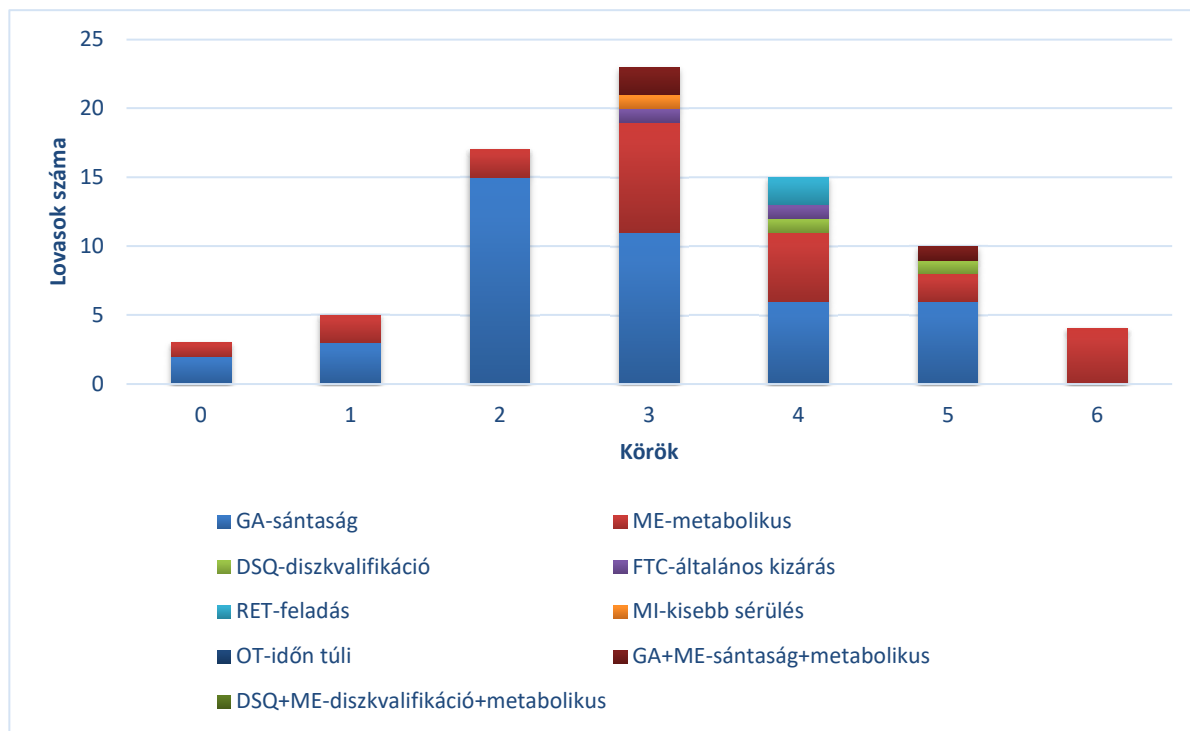

1. ábra Kizárási okok eloszlása (forrás: saját szerkesztés [http 14](#) adatai alapján)

2. ábra Kizárási okok eloszlása (forrás: saját szerkesztés <http> 14 adatai alapján)

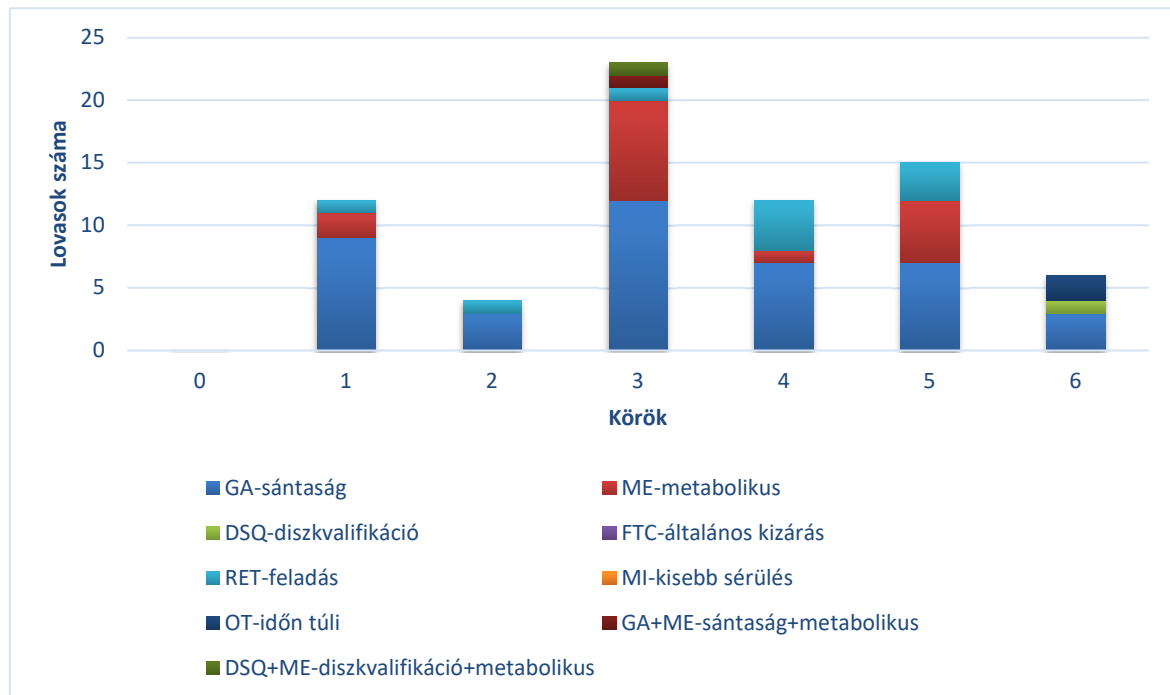
Boutheib-ban 44, míg Monpazierben 41 ló került kizáráásra. ebből is látszik, hogy a legtöbb lovat sántaság miatt zárják ki, míg a második leggyakoribb ok a metabolikai kizárás. Boutheib-ban 24, Monpazierben 16 ilyen eset volt. Franciaországban csökkent a metabolikus kizárások sora. Ezt annak tudnám be, hogy a sivatagnál sokkal hűvösebb idő volt, illetve a talaj miatt (sok csapadék aznap) a sebesség is mérsékeltebb ezen a versenyen. Franciaországban viszont sokkal több önkéntes feladást figyelhetünk meg. 11 lovas adta fel a versenyt, míg Boutheib-ban csak 2. Ezt a csökkenő sebességnek (eső, köd, sár) tudnám be, a lovak nem tudták volna a minimumszintet teljesíteni. Kettő ló így is időtúllépéssel teljesítette a versenyt, tehát eredményük érvénytelen. Feltehetően ezt megelőzve adták fel a versenyt többen az utolsó körre indulás előtt, ami ráadásul 27km/h sebességű volt. Utolsó körnek ezt nagyon hosszúnak tartom ilyen nagy távon. Az indulók arányát figyelembe véve is több kizárás volt Boutheib-ben, mint Monpazierben. Az egyéb indokokkal való kizárás elenyésző volt mindkét versenyen.

3. ábra Bouthib 2022, kizárások körönként (forrás: saját szerkesztés http 14 adatai alapján)

A diagram jól mutatja, hogy a kizárások száma nem egyenletes a verseny során, hanem bizonyos körökben halmozottan jelentkeznek. Bouthib-ban különösen a 3. kör volt kritikus, ahol több mint húsz kizárás történt. Ennek hátterében a sivatagi környezet, a hőmérséklet, valamint a lovak fokozódó fáradása állhat, hiszen ezen a ponton már jelentős távot megtettek, de még messze vannak a céltól. Elképzelni is nehéz a forróságban, mély homokban való lovaglást egész álló nap, ingerszegény környezetben és árnyékot adó fák nélkül. Egy idő után elfogy a motiváltság, főleg, ha egyedül maradunk a pályán. A holtpontokon át kell tudni lendülni. A kizárások többségét végig a sántasági (GA) és a metabolikus (ME) okok adják – ezek együtt a mezőny nagy részét érintették. A 3. körben különösen magas a sántasági(GA) értékek aránya, ami arra utal, hogy a terep és a tempó kombinációja sok lónál mozgásszervi problémát idézett elő. Emellett ebben a körben jelenik meg több, ritkább kategória is (például DSQ, FTC, MI). A 0–1. körökben még alacsony a kizárások száma, ami természetes, hiszen a lovak ekkor frissebbek és kevesebb terhelés érte őket. A 2. körben már látható egy határozott emelkedés, majd a 4. körben ismét magasabb értékek jelennek meg, bár nem olyan mértékben, mint a harmadik körben. Az utolsó körökben (5–6.) a kizárások száma újra csökken. Ennek egyik oka, hogy sokan itt feladták a versenyt. A másik, hogy aki eljut idáig az egy felkészült lovon, remek taktikával lovagolt egész nap. Összességében a diagram azt mutatja, hogy Bouthibban a kizárások legnagyobb része a verseny közepe felé jelentkezik, ami tipikus hosszútávú

versenyeken. A körülmények és a tempó itt „ütnek be” a legerősebben, és ez különösen jól látszik a sántaság(GA) és metabolikai(ME) értékek ugrásszerű növekedésén.

4. ábra Monpazier 2024, kizárások körönként (forrás: saját szerkesztés a <http> 14 adatai alapján)

A Monpazieri versenyen a kizárások mintája eltér Bouthib-tól. Itt nem a verseny közepére torlódnak a nehézségek, hanem jobban szétszóródnak a különböző körök között. A legnagyobb kiugrást továbbra is a 3. kör mutatja, de itt nem csak GA és ME, hanem szinte minden kategória megjelenik egyszerre — ez jól mutatja, hogy ezen a ponton többféle ok miatt kerültek ki lovak a versenyből. A 1. kör rögtön magasabb esetszámmal indul, ami arra utal, hogy a francia pálya első szakasza nehezebb lehetett, mint Bouthibban, hiszen szakadt az eső, köd volt és sötétben rajtoltak a lovasok. A lovak itt még frissek, tehát ha már az 1. körben ennyi GA és ME jelenik meg, az többnyire az említett problémák következménye, illetve egyes indulóknál a nem megfelelő gyors kezdés (például a spanyol Maria Alvarez Ponton, aki 26,9km/h-val ment az első körön ilyen körülmények ellenére is) is ok.

A 2. kör meglepően alacsony kizárásszámot mutat, ami azt jelzi, hogy aki ezt a kört elkezdte, általában gond nélkül túl is jutott rajta. Sajnos a magyarok ezen a ponton estek ki a versenyből. A 3. kör a legkritikusabb mindközül: sok sántaság (GA), több metabolikus (ME), valamint kombinált (pl. DSQ+ME, GA+ME) okok is megjelennek. Ez arra utal, hogy Monpazierben is ez a pont teszi próbára a lovak állóképességét – hosszabb emelkedők, csúszós talaj vagy a nem megfelelő tempó miatt. A 4. és 5. kör jobb képet ad, kevesebb a kizárás ennél a pontnál. Feltűnő viszont, hogy a 4. és 5. körben megjelenik több RET (feladás) is. Ez általában annak a jele, hogy a lovasok maguk döntöttek úgy, hogy nem terhelik tovább a lovukat, például

fáradásból adódó lassulás vagy az állatorvosi határértékek közelében mozgó paraméterek miatt. A 6. kör kizárásai főként metabolikus és sántasági problémák. Fontos kiemelni, hogy Monpazierben a 6. kör hosszabb volt (27 km), ami a verseny vége felé aránytalanul nagy terhet jelent a lovaknak. Ez magyarázza, hogy többen itt estek ki vagy adták fel (<http> 14).

4.4. Csapatverseny

A csapatverseny szakmai értelmezése

A csapatverseny eredményei nagy jelentőséggel bírnak a távlovaglásban, mivel a nemzetek felkészültségét, stratégiáját tükrözik. A siker kulcsa nem kizárólag az egyéni teljesítményben rejlik, hanem abban, hogy a csapat képes-e három lovast eredményesen célba juttatni. Ez gyakran nagyobb kihívást jelent, mint egy-egy kiemelkedő egyéni eredmény. A Butheeb és Monpazier közötti különbség kiváló példája annak, hogy a pálya jellegének milyen jelentős hatása van. A sivatagi, gyors pálya nagy tempót kívánt, míg a franciaországi terep inkább a technikás lovaglást helyezi előtérbe. Míg Butheebben a sivatagi országok domináltak, addig Monpazierben az európai nemzetek – különösen Franciaország – tudtak kiemelkedni (<http> 14).

Hozzátenném, ha a nővérem az utolsó vizsgálaton megfelel, a magyar csapat harmadik helyen végez a csapatversenyen. Nem tartom kizártnak, hogy ez az esély nem játszott közre a végeredményében, de ez a verseny már a múlté és ezt sosem tudhatjuk meg.

Legjobb kondíció, leggyorsabb utolsó kör

Boutheib: A verseny legjobb regenerációs értékeit a svájci Nina Lissaarrague érte el Koweit Mouthes nevű lovával. A páros átlagos „recovery” ideje mindössze 1 perc 16 másodperc volt, ami szuper teljesítmény. Ez azt mutatja, hogy a ló felkészült, jó kondícióban érkezett a versenyre és a lovas minden körben tudatosan osztotta be az erejét. Nina végig egyenletes tempóban lovagolt, nem kapkodta el egyik szakaszt sem és a lovát sem hajtotta feleslegesen. A legszebb az egészben, hogy az utolsó kör lett a leggyorsabb, ami egyértelműen bizonyítja: a lovas tökéletesen gazdálkodott a tartalékokkal. Csak akkor gyorsított, amikor valóban volt miből és ez óriási szakmai érettségről árulkodik. Az ilyen típusú versenyzés az igazi távlovás szemlélet. Nina Lissaarrague nemcsak eredményt ért el, hanem példát is mutatott, hogyan kell szeretettel, odafigyeléssel és profi sebességgel végig vinni egy 160 km-es világbajnoki pályát.

Az utolsó, leggyorsabb kör címét HH Sheikh Nasser Bin Hamad Al Khalifa szerezte meg. A Sheikh az egész verseny alatt stabil, magas tempót diktált – ami egyértelműen mutatja, mennyire felkészült és jó állapotban volt a lova végig. Az utolsó, 20 kilométeres kört 27,4 km/h-s átlaggal teljesítette, ami ezen a távon és ezen a szinten brutálisan gyors és óriási kockázattal is jár, hiszen a tét hatalmas. A végére beérett a taktikája: világbajnoki címet szerzett mindezt úgy, hogy maximálisan kihasználta a lóban lévő tartalékokat anélkül, hogy kárt tett volna a ló egészségében. Igazi profi, tudatos versenyzés volt ez tőle. Megjegyezném, hogy célban az első két helyen emirátusi lovasok futottak be, de lovaik metabolikai paraméterei kritikusak voltak, így kizárásra kerültek a versenyből. A Sheikh tudta mit tud lova, így lett ő a világ legjobbja.

Monpazier: Monpazierben a Sheikh ismét mindenkit maga mögé utasított. Ő lett ismét a világbajnok, ráadásul emellett az ő lovának voltak a legjobbak a regenerációs értékei. Az átlagos „recovery” idejük mindössze 1 perc 26 másodperc, ami szuper adat egy ilyen pályán. A verseny során végig nagyon egyenletes tempóban ment és – ahogy Boutheib-ban is – az utolsó körben gyorsított rá igazán, amikor már biztos volt a ló állapotában. Bahrein méltán lehet büszke rá: megint megmutatta, mit jelent a profi versenyzés és a hibátlan felkészülés. Az utolsó, leggyorsabb kör címét ezúttal egy francia lovas, Théolissat Melody szerezte meg Yalla De Jalima nevű lovával. A verseny során végig átgondoltan, egyenletesen lovagolt, az utolsó körre pedig tényleg „rákapcsolt”. Az utolsó 20 km-en 21,4 km/h átlagsebességet hozott, ami szuper tempó ezen a pályán és távon. A francia páros a harmadik helyen ért célba, ami ilyen erős mezőnyben nagyszerű eredmény.

5. Bouthib és Monpazier távlovass világbajnokság - nemzetek összehasonlítása

5.2. Monpazier, Franciaország

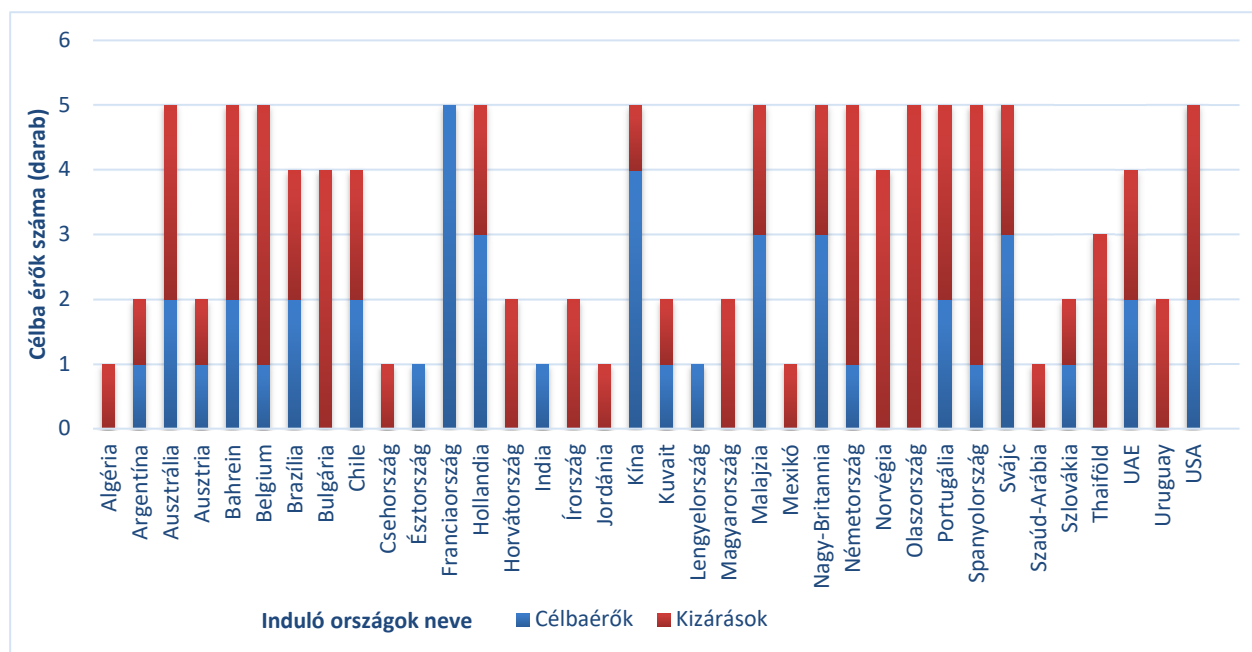
A 2024-es FEI távlovass világbajnokságot Monpazierben, Franciaországban rendezték, ahol történelmi eredmények születtek a csapatversenyen. Az aranyérmét Franciaország szerezte meg ezzel megőrizve bajnoki címét, míg Kína második, Malajzia a harmadik helyen állhatott a dobogón, utóbbiak először a történelem során. Kínai csapat teljesítménye meglepetés volt, hiszen ez volt a második alkalom, hogy csapatot indítottak a világbajnokságon. Nyilatkozták, hogy a hajnali rajt és özőnvízserű eső nagyon megnehezítette dolgukat, de így is nagyon jól szerepeltek. A malajziai csapat taktikus volt. Először a francia csapat nyomában voltak, de a kezdeti nehézségek miatt (eső, sár) stratégiát váltottak és lassabb tempót választottak, ami végül bronzérmét eredményezett és az ország történetének egyik legnagyobb sikere távlovasságban (http 19).

Egyéni versenyben ismét Világbajnok lett H.H. Sheikh Nasser Bin hamad Al Khalifa Bahreimből, megőrizve bajnoki címét. Ezüstérmes az Egyesült Arab Emírátságok ló-lovas párosa lett, míg a dobogó harmadik fokára egy francia lovas állhatott. A Bajnok, HH. Sheikh Nasser elmondta, hogy eredetileg Darco la Majorie-t szerette volna lovagolni Monpazierben, de enyhe sérülés miatt végül féltestvérével Everest La Majorie-vel állt rajthoz és meg is nyerte a világbajnokságot. A Sheikh a verseny után a következő világbajnokságra utalva (Al Ula 2026) viccesen megjegyezte: „Harmadszor is ezt csináljuk?” – utalva arra, hogy újra szeretne győzni (http 11).

Ez a verseny a sportág valódi erőpróbája volt. Technikás pálya fogadta őket, erdős szakaszok, meredek emelkedők, kanyaros, kavicsos és aszfaltos utak. A körülmények igazán nehéznek bizonyultak, ráadásul sűrű köd és heves esőzés tette csúszóssá a pályát, a versenyzőknek ezekhez a helyzetekhez folyamatosan alkalmazkodniuk kellett a verseny során (http 16).

5.1. A Monpazier-i verseny értékelése

Az alábbi diagram szemlélteti az országonkénti teljesítményeket és a teljes mezőny eredményeinek megoszlását. Az ábra az egyes országok célba érő és kiesett versenyzőinek számát hasonlítja össze.

5. ábra Országokénti célba érők és indulók aránya (forrás: saját szerkesztés [http 14](http://14) adatai alapján)

Jól látható, hogy a legeredményesebben szereplő országok között Franciaország és Kína található, akik több lovassal is a célba érők között végeztek. Malajzia kiemelkedő volt, mindenki nagy meglepetésére.

Franciaország különösen stabil teljesítményt (minden lovasuk célba ért) mutatott, ami a hazai rendezésű esemény előnyeire utal. Thaiföld, Uruguay vagy Spanyolország esetében magas volt a kizárások aránya. A grafikon tehát érzékelteti az eltérő versenystratégiákat és a nemzetek közti különbségeket. A pálya nehézsége és az időjárási körülmények tükrözik a kizárások arányát.

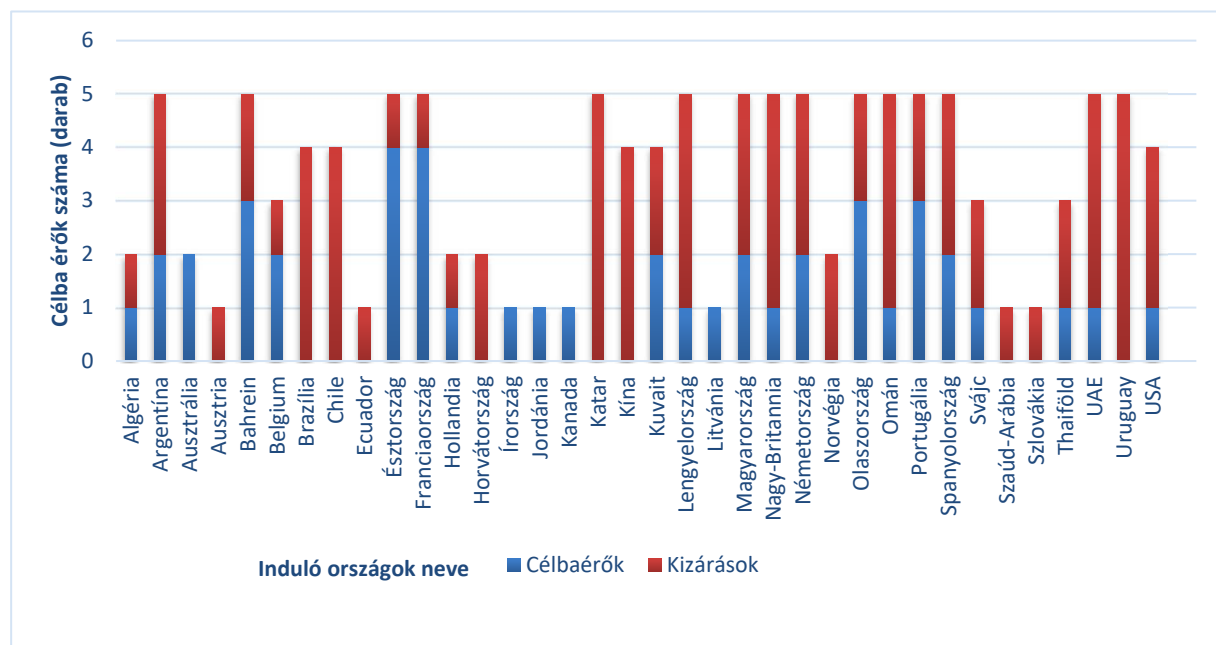
5.2. A Bouthib-i verseny értékelés

Bahrein csapatban és egyéniben is aranyérmét szerzett

A Bahreini csapat élete első aranyérmét szerezte meg, ezzel megszakítva Spanyolország lendületét, akik 2014 óta sorozatosan három világbajnokságon is a dobogó tetejére állhattak csapatukkal. A verseny során sem Spanyolország, sem a házigazda UAE csapat sem tudott csapatot célba juttatni, mert lovasaik és lovaik sorra estek ki különböző okokból a versenyből. Franciaország második helyen végzett taktikus verseny választva, míg harmadik helyen a Portugál válogatott végzett megfontolt versenyzéssel. Bahrein az egyéni versenyt is megnyerte, őfelsége HH. Sheikh Nasser Bin Hamad Al Khalifa megszerezte első világbajnoki címét a 9 éves Darco La Majorie- val. A Sheikh harmadikként haladt át a célvonalon azonban az első két

ló-lovas páros (UAE teamből) nem ment át az utolsó állatorvosi ellenőrzésen, így ő lett a Világbajnok. Másodikként egy Emirátusi lovas, míg harmadikként egy spanyol versenyző ért célba a 17 éves Echo Falls nevű herélttel. Az első tíz versenyző nyolc különböző országot képviselt: Bahrein-t, az Egyesült Arab Emírségeket, Spanyolországot, Ausztráliát, Portugáliát, Litvániát, Ománt és Kuvaitot (http 15).

Az oszlopdiagram jól mutatja, hogyan teljesítettek az egyes országok: hány lovas ért célba, és hányan estek ki. Az európai országok közül Franciaország, Észtország, Olaszország és Portugália bizonyultak a legeredményesebbnek. Ausztrália, Írország, Jordánia, Kanada és Litvánia lovasai közül mindenki célba ért. Ausztra, Brazília, Chile, Ecuador, Horvátország, Katar, Kína, Norvégia, Szaúd-Arábia és Szlovákia lovasai közül ezen a világbajnokságon sajnos senki nem tudott célba érni. Ez jól mutatja, mennyire változatos a mezőny és milyen mértékben számít a felkészültség, a tapasztalat és a körülmények.

Nemzetek, amelyek csak az egyik nevezésben szerepelnek

6. ábra Országokénti célba érők és kizárások (forrás: saját szerkesztés a http 14 adatai alapján)

Csak Boutheibban Litvánia, Omán, Ecuador, csak Monpazierben: India, Bulgária, Malajzia, Csehország, Mexikó. A következő táblázat azoknak a nemzeteknek az adatait tartalmazza, amelyek mindkét világbajnokságon részt vettek, de az indulók száma eltérő volt. Ez az összevetés jól mutatja, hogyan változott az egyes nemzetek részvételi aktivitása két év alatt. Öt új nemzet jelent meg Bouthib után, három pedig kimaradt. Ez függ az aktuálisan minősült lovaktól/lovasoktól, az eltérő pályáktól, költségektől és egyéb tényezőktől. A táblázatban látszik, hogy jelentősen csökkent négy ország nevezettjeinek száma Monpazierben:

Magyarország, Uruguay, Argentína és Lengyelország. Míg jelentősen növekedett a nevezők száma a Norvégeknél, Hollandoknál, Ausztráloknál és a Svájciaknál is (http 14).

5. Táblázat. Egyes nemzetek részvételi aktivitása a két év alatt (forrás: saját szerkesztés a http 14 adatai alapján)

Nemzet	Boutheib Indulók	Monpazier indulók	Különbség
Magyarország	5	2	-3
Norvégia	2	5	+3
Hollandia	2	5	+3
Svájc	3	5	+2
Argentína	5	2	-3
Uruguay	5	2	-3
Kuvait	4	2	-2
Algéria	2	1	-1
Írország	1	2	+1
Lengyelország	5	1	-4
Ausztria	1	2	+1
USA	4	5	+1
Ausztrália	2	5	+3

5.3. Csapateredmények értékelése

Butheeb 2022 – Hivatalos Csapateredmények

7. Táblázat. Boutheib csapat eredmények

Helyezés	Ország
1.	Bahrein
2.	Franciaország
3.	Portugália
4.	Olaszország
5.	Észtország

Forrás: saját szerkesztés a http 14 adatai alapján

Monpazier 2024 – Hivatalos Csapateredmények

8. Táblázat. Monpazier csapat eredmények

Helyezés	Ország
1.	Franciaország
2.	Kína
3.	Malajzia
4.	Hollandia
5.	Svájc
6.	Egyesült Királyság

Forrás: saját szerkesztés a http 13 adatai alapján

A két világbajnokság csapatversenyének összehasonlítása jól mutatja a pályák eltérő jellegének hatását. Butheeb gyors, homokos sivatagi pályáján a tempó dominált, amely a Bahrein csapat győzelmét hozta, míg Franciaország második lett. Portugália és Olaszország szintén jól teljesített a homokos pályán. Monpazier technikás, szintes és hűvösebb terepe teljesen átrendezte az erőviszonyokat. Franciaország hazai környezetben kimagasló fölényrel nyert, míg a korábban domináns sivatagi nemzetek nem tudtak három lovast célba juttatni. Kína és Malajzia meglepően erős, kiegyensúlyozott csapatként lépett előre. A két VB eredményeiből egyértelmű, hogy a pálya jellege alapvetően meghatározza a csapatverseny végkimenetelét.

6. Következtetések és javaslatok

A kutatás során két, egymástól gyökeresen eltérő világbajnokság – a sivatagi Boutheeb és a franciaországi Monpazier – vizsgálata tette lehetővé, hogy a távlovaglás sportágának összetettségét elemezzem. A terepek, az éghajlat, a pályakialakítás és a versenyzői stílusok közti különbségek nemcsak a teljesítmény adatokban, hanem a lovak állapotában és a versenyek kimenetelében is egyértelműen megmutatkoztak. Mindezek értelmezését jelentősen segítette a személyes tapasztalatom, amelyet Boutheeb-ban segítőként szereztem. Ezek az élmények egyértelműen alátámasztották, hogy a távlovaglás nem csupán sportélmény, hanem komoly szakmai és állatjóléti kihívás is. A két világbajnokság közti egyik legjelentősebb különbség a lovakra nehezedő fizikai terhelésben mutatkozott meg. Boutheeb mély, puha talaja, a szélsőséges hőmérséklet (fák nélkül) és a nagy átlagsebesség olyan tényezők, amelyek elsősorban a metabolikusan terhelik a lovak szervezetét. Ennek eredményeként magasak voltak a metabolikai kizárások, ami azt jelzi, hogy a lovak regenerációs képessége gyakran nem tudta követni a verseny intenzitását. Monpazier ezzel szemben emelkedős, változatos, technikás terepet kínált, ahol a lovak mozgásszervi terhelése vált meghatározóvá. A kizárási adatok alapján a sántaság (GA) dominált, amelyek arra utalnak, hogy a pálya technikaisága a talaj minősége és az időjárási viszonyok megnehezítették a versenyt.

A személyes tapasztalataim abban erősítettek meg, hogy a segítők szerepe az egyik legfontosabb a sportban. Boutheeb-ban megtapasztalhattam, hogy a lovak hűtésének gyorsasága és a ló általános állapota milyen mértékben függ a crew(mi) összehangolt munkájától. Monpazierben inkább a megfelelő tempó megválasztása és az erő beosztása volt meghatározó. A jövő távlovassportjának fejlődése szempontjából ezért a segítők felkészítésének, képzésének és szakmai támogatásának további erősítése is kulcsfontosságú.

A nemzetközi mezőny vizsgálata rávilágított arra, hogy a különböző országok eltérő versenyzési kultúrával rendelkeznek. A közel-keleti lovasok gyakran a magas tempóra építik stratégiájukat, amely a sivatagi körülmények között jól működik, de a technikásabb európai pályákon nagyobb kockázatot hordoz. Az európai versenyzők pedig az óvatosabb, fokozatos terhelést előtérbe helyező technikát alkalmazzák. Ez a különbség a világbajnokságokon is megmutatkozott, különösen a csapateredmények és a célba érők arányának összevetésekor.

A kutatás eredményei alapján az alábbi javaslatok fogalmazhatók meg:

1. A ló valódi fizikai és mentális képességeinek pontos felmérése. A kizárások jelentős része abból fakad, hogy a lovas nem megfelelően ítéli meg lova terhelhetőségét. A lovasoknak rendszeres edzés adatok alapján kell meghatározniuk, hogy a ló milyen körülmények között teljesít biztonságosan.

2. A felkészülés igazítása a pályához Boutheib gyors, sík azonban sokszor mély pályája más edzést igényel, mint Monpazier technikás, emelkedős terepe. A lovasoknak a pálya előzetes ismeretében kell kialakítaniuk egy célzott edzésprogramot.

3. A lovas–segítőcsapat hatékonyabb kommunikációja. A verseny sikerességében a crew szerepe meghatározó. A hűtés, a vízellátás, a pulzusellenőrzés és a gyors döntéshozatal csak akkor működik jól, ha a csapat tagjai pontosan tudják a feladataikat. A körönkénti taktikai egyeztetés csökkenti a hibás döntések esélyét.

4. Mikor kell meghúzni a határt?

Fontos kiemelni egy gyakorlati, ám sokszor figyelmen kívül hagyott problémát. A versenyeken megfigyeltem, hogy gyakran olyan lovakkal is próbálnak eredményt elérni, amelyek korábban már többször teljesítettek hosszú távú futamokat, esetenként sérülések után tértek vissza. Bár ezek a lovak időnként még képesek célba érni, hosszú távon a korábbi sérülések következményei újra előjönnek, és a teljesítmény instabillá válik. Szakmai tapasztalat alapján mondom, hogy fontos lenne meghúzni egy határt, amikor egy ló már nem versenyztethető biztonságosan akkor nyugdíjazzuk és bevalljuk saját magunknak, hogy karrierje véget ért. Ezzel megtisztelve munkáját és eredményeit. Sok lovas mindent megtesz, hogy egy régi sérülést kezeljen, azonban bizonyos esetekben a ló már nem képes a korábbi szintű teljesítményre. A versenyképesség erőltetése nemcsak az állat egészségét veszélyezteti, hanem a sport hitelességét is.

5. Nemzetek egymás közötti együttműködése és a hazai összetartás szükségessége

Ahhoz, hogy fejlődjenek a csapatok sokkal nagyobb szükség lenne arra, hogy egymás között támogatóan kommunikáljanak. A tapasztalatcsere és kölcsönös tanácsadás sokkal inkább előrevinné a sportágot, mint az egymás közötti versengés és nagyon gyakori negatív hangulat. Sajnos a magyar viszonylatban gyakran tapasztalható, hogy nincs meg az

összefogás, ami hosszútávon a fejlődést akadályozza, mintsem előrébb viszi. Véleményem szerint szükség lenne egy támogató közeg kialakítására, ahol a lovasok és csapataik valóban egymást segítik a sikeresség útján, nem pedig egymást kritizálják és ott tesznek keresztbe, ahol csak tudnak. Ha képesek lennének közösen gondolkodni és egymást támogatni akkor a magyar távlovaglás színvonala és teljesítménye is javulna meglátásom szerint.

7. Összefoglalás

A szakdolgozat célja a 2022-es Boutheeb-ben megrendezett távlovás világbajnokság és a 2024-es Monpazier-i világbajnokság összehasonlítása. A kutatás különlegessége, hogy én magam személyes tapasztalattal rendelkezek. 2023-ban segítőként (crew) vettem részt a Boutheib-i versenyen, így nemcsak az adatok, hanem a helyszíni élmények és megfigyeléseim is szerepelnek a dolgozatban. A szakirodalmi áttekintés a távlovaglás történetétől indul, bemutatva a modern sport megszületését, majd az európai elterjedést és a távlovaglásra való felkészülést. Részletesen ismertetésre kerül a sportág szabályozási háttere, a CEI csillagrendszer, a minősülési követelmények és az állatorvosi kapuk működése. Külön hangsúlyt kap az állatjólét kérdése, amely a távlovás versenyek egyik alappillére: a pulzus-, metabolikus-, bélhang-, hidratációs- és mozgásszervi vizsgálatok részletes bemutatása rávilágít arra, milyen komplex állatorvosi rendszer garantálja a lovak biztonságát. A dolgozat kitér az arab ló történetére és szerepére is, hiszen ez a fajta uralja a nemzetközi távlovás mezőnyt kiemelkedő állóképessége és gyors regenerációja miatt.

A két vizsgált világbajnokság környezeti és szerkezeti szempontból szélsőségesen különböző. Boutheib sivatagi, sivár, árnyék nélküli mély talajú pályája, a magas hőmérséklet és a nagy sebességek jelentős metabolikus terhelést gyakoroltak a lovakra. Ezzel szemben Monpazier változatos domborzata, hűvösebb klímája és csúszós pályája elsősorban mozgásszervi megterhelést jelentett, amely más típusú kizárásokat eredményezett. A dolgozat részletesen elemzi az indulók számát, a nemzetiségi megoszlást, a csapateredményeket, valamint a kizárások típusait és arányait. A magyar csapat és egyéni szereplésekről is ejtettem néhány szót. A számadatok alapján Boutheeb-ban a metabolikus eredetű kizárások jobban domináltak, míg Monpazierben ez a szám jóval alacsonyabb. Persze mindkét verseny élvonalán a sántasággal való kizárások állnak, a legtöbb versenyen ezek az adatok dominálnak. Függhet a lovas ülésétől, a vágóban és üetésben való azonos oldali terheléstől és megannyi dologtól.

Én segítőként közvetlenül tapasztaltam meg, milyen fontos szerepe van a munkámnak a lovak hűtésében és bemutatásra való felkészítésében. A Boutheeb-i élmények alapján bemutattam, milyen rendkívül gyors és összehangolt munkát igényel a pihenőidő 15 perce és hogyan függ a lovas sikere a segítők gyorsaságától és rutinjától. Ez a személyes élmény rámutat arra, hogy a távlovaglás nem csupán a lovas teljesítménye, hanem egy egész csapat összehangolt munkája. Mindkét világbajnokság eredményeinek összevetése azt mutatja, hogy a környezeti feltételek és a terepviszonyok mennyire meghatározzák a versenyek jellegét.

Boutheeb-ban a lovak extrém terhelése miatt a célba érési arány alacsonyabb volt, míg Monpazierben kiegyensúlyozottabb, taktikusabb versenyzés valósult meg alacsonyabb átlagsebességek mellett. A csapatversenyek is jól tükrözik ezeket az eltéréseket. Boutheeb-ban kevesebb nemzet tudott teljes csapattal célba érni, míg Monpazierben több csapat szerepelt jól.

Összességében a dolgozat arra a következtetésre jut, hogy a távlovaglás rendkívül összetett, magas fizikai és mentális felkészültséget igénylő sport, ahol a sikeres teljesítmény kulcsa a megfelelő ló-választás, a tudatos edzőmunka, a környezeti sajátosságokhoz való alkalmazkodás és a versenystratégia helyes megválasztása. A kutatás rávilágít, hogy a távlovaglás jövője az állatjóléti követelmények további erősítésében, a pályához igazított felkészülésben, a nemzetek egymás közötti együttműködésében, a sportág iránti nemzetközi érdeklődés növekedésében rejlik. A személyes tapasztalatokkal átszőtt elemzés hitelesen mutatja be, hogy a távlovaglás nem csupán sport, hanem életforma, amelyben a ló jóléte, a csapatmunka és a kitartás egyaránt kiemelkedő szerepet játszik.

8. Irodalomjegyzék

Internetes források:

http 1 *Arabian Horse Association (N. a.): Discover Arabian Horses.*

Forrás: <https://www.arabianhorses.org/discover/arabian-horses/> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 2 *A távlovaglásról (N. a.): A távlovaglásról.* Forrás: <https://tavlovasok.hu/a-tavlovaglasrol/>

(Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 3 *Fédération Équestre Internationale (2023): CH-M-E 2022 Butheeb (UAE) – Definite Entries (24. 02. 2023 after Pre-Ride). Lausanne: FEI.*

Forrás: https://inside.fei.org/system/files/Butheeb_2022_Definite_Entries_24.02.2023_after%20Pre%20ride.pdf (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 4 *Fédération Équestre Internationale (2023): CH-M-E Butheeb (UAE) – FEI Approved Schedule. Updated: 12.01.2023 / 20.02.2023 / 22.02.2023. Lausanne: FEI.*

Forrás: <https://data.fei.org/Calendar/DraftSchedulePush.aspx?p=277620BFB39C83C4434FA4ABC6ABBC004006406387F1A0ED5A079B4D922356A9E6BFC7A61EB3D23AF94C4C39480302F6F82F968DD6F1D005423956DD5B5BD2172C5582C3832F4B49E18BA2F997426B19C121F6A02B5E0BD130B41FEF5D6942B7F381950C88E9073981840CA806D0B86622E48E201BF863F4D654B15CB9A8DD76A32A4F2C19D852EB1756480F11F34BC24E1354866FC45C613689C901437818A3> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 5 *Fédération Équestre Internationale (2023): CH-M-E Butheeb (UAE) – Informative Document. Updated 10.02.2023. Lausanne: FEI.*

Forrás: https://inside.fei.org/system/files/CH-M-E%20Butheeb%20%28UAE%29_Informative%20Document_Final_Updated%2010.02.2023.pdf (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 6 *Fédération Équestre Internationale (2023): FEI Endurance World Championship, Butheeb (UAE), 20–26 February 2023 – Event Detail. Lausanne: FEI.*

Forrás: <https://data.fei.org/Calendar/EventDetail.aspx?p=85523E304F8C186FF3CF540509DCEDF1> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 7 *Fédération Équestre Internationale (2023): Transport Manual (Butheeb – FEI Endurance World Cup 2023). Lausanne: FEI.*

Forrás: <https://inside.fei.org/system/files/Transport%20Manual%20%28Butheeb-%20FEI%20Endurance%20World%20Cup%202023%29.pdf> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 8 *Fédération Équestre Internationale (2024): Monpazier (FRA) (07–09 September 2024) – CH-M-E 160 km – Schedule (2024_CH-M_0003_E_S_01). Lausanne: FEI.* Forrás: <https://data.fei.org/Calendar/DraftSchedulePush.aspx?p=ECD043D02D28EF8B2E442B5AE A2F08497DAB3AC4549EB76580A46282395DA950DB3F9C9DFCAF2400FC795F7768FA 613C0E10678C7499B5D3467E66FDE429966501FD733DCECF631D21C75DE24FA99F56 1F007F804F15AC4CC6ACDDD68B62F3F5C441FE630A44AA1EF289D78660F290E91FA 5613E51B4790D087539DA33DDECC74E1354866FC45C613689C901437818A3> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 9 *Fédération Équestre Internationale (2024): CH-M-E 2024 – Monpazier (FRA) – Definite Entries (03.09.2024 v3). Lausanne: FEI.* Forrás: [https://inside.fei.org/system/files/Monpazier%20%28FRA%29 2024 Definite Entries 03.09.2024 v3.pdf](https://inside.fei.org/system/files/Monpazier%20%28FRA%29%2024%20Definite%20Entries%2003.09.2024%20v3.pdf) (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 10 *Fédération Équestre Internationale (2024/2025): FEI Endurance Rules – 1 January 2025 – Clean. Lausanne: FEI.* Forrás: <https://inside.fei.org/sites/default/files/FEI%20Endurance%20Rules%20-%201%20January%202025%20-%20Clean.pdf> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 11 *Fédération Équestre Internationale (2024): Historic podium at the FEI Endurance World Championship 2024.* Forrás: <https://inside.fei.org/media-updates/historic-podium-fei-endurance-world-championship-2024> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 12 *Fédération Équestre Internationale (N. a.): FEI Calendar – Event Detail. Lausanne: FEI.* Forrás: [https://data.fei.org/Calendar/EventDetail.aspx?p=718182DD1E744D3E6927C746B24 2B949](https://data.fei.org/Calendar/EventDetail.aspx?p=718182DD1E744D3E6927C746B242B949) (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 13 *Fédération Équestre Internationale (N. a.): FEI Database – Result List. Lausanne: FEI.* Forrás: [https://data.fei.org/Result/ResultList.aspx?p=91FC5B63B2113A504927FC8B451DF6 E0AB71E9779840DC0441AFCE61A0F8B3C2](https://data.fei.org/Result/ResultList.aspx?p=91FC5B63B2113A504927FC8B451DF6E0AB71E9779840DC0441AFCE61A0F8B3C2) (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 14 *Fédération Équestre Internationale (N. a.): Yamamah – FEI Endurance GPS Tracking Application.* Forrás: Yamamah mobilapplikáció (iOS/Android). Hozzáférés: 2025. 11. 05.

http 15 *Harty, E. (2023): Van Deusen Sole American Finisher At Rescheduled FEI World Endurance Championship. The Chronicle of the Horse.* Forrás: <https://www.chronofhorse.com/article/van-deusen-sole-american-finisher-at-rescheduled-fei-world-endurance-championship/> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 16 *Just Horse Riders (2024): Key Insights From The FEI Endurance World Championship 2024 In Monpazier France.*

Forrás: <https://www.justhorseriders.co.uk/blogs/news-1/key-insights-from-the-fei-endurance-world-championship-2024-in-monpazier-france> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 17 *Magyar Lovassport Szövetség – Távlovagló és Távhajtó Szakág (2023): Szakágspecifikus elméleti anyag. Érvényes 2023. január 1-től.*

Forrás: https://tavlovasok.hu/wp-content/uploads/2024/01/Szakagspecifikus_elmleti_anyg_2023_01_01.pdf (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 18 *T-TRACK SYSTEM (N. a.): About Us.* Forrás: <https://t-tracksystem.com/about-us/> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 19 *van Huet, M. (2024): FEI Endurance World Championship 2024. Horse Sport.*

Forrás: <https://horsesport.com/horse-news/fei-endurance-world-championship-2024/> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

http 20 *W. K. Kellogg Arabian Horse Library (N. a.): History of the WKK AHL – Research Guide. Cal Poly Pomona University Library.*

Forrás: <https://libguides.library.cpp.edu/wkkahl> (Letöltés: 2025. 11. 05.)

További források:

Bozori G. - Kövy A. – Németh G. (2018): *Sportlovak és lovasterápiás lovak kiképzése.*

Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület, Budapest p.14

Erdélyi M. (2007): *lovak – amit a lovakról tudni érdemes.* Pannon – Literatúra

Kft.,Kiskunfélegyháza p.80

Higgins G. (2012): *A ló mozgásának biomechanikája.* Ford.: Mihók Zs. Mezőgazda Kiadó, Budapest p.123-124

Higgins G. – Martin S. (2022): *Testre szabott lókiképzés az anatómia tükrében.* Ford.: Kovács E. Bioenergetic Kiadó Kft., Budapest.p.111-112

Liesens, L. (2016): *Távlovaglás – A kitartás bajnokai.* Pécs: BIA-Horse Kft. p.9

Liesens, L. (2016): *Távlovaglás – A kitartás bajnokai.* Pécs: BIA-Horse Kft. p.28

Liesens, L. (2016): *Távlovaglás – A kitartás bajnokai.* Pécs: BIA-Horse Kft. p.89-96

Mátray Árpád, Vér Imre (2023): *Szívügyünk a ló. Egy állatorvos és egy vérbeli lovas gyakorlati tanácsai.* A Betegtájékoztatásért Kft., Budapest.p.145

9. Táblázatok és ábrák jegyzéke

Ábrajegyzék:

Sorszám	Cím	Oldalszám
1.	Kizárási okok eloszlása	33
2.	Kizárási okok eloszlása	34
3.	Bouthib 2022, kizárások körönként	35
4.	Monpazier 2024, kizárások körönként	36
5.	Országokénti célba érők és indulók aránya	40
6.	Országokénti célba érők és kizárások.	41

Táblázatjegyzék:

Sorszám	Cím	Oldalszám
1.	Az állatorvosi kapu és a pihenőzóna felépítése	16
2.	Kizárási okok	19
3.	Elit távlovassal minősítési szintek	25
4.	Összehasonlítás a két verseny alakulásáról és eredményeiről tömören	32
5.	Egyes nemzetek részvételi aktivitása a két év alatt	42
7.	Boutheib csapat eredmények	43
8.	Monpazier csapat eredmények	43

Képjegyzék:

Sorszám	Cím	Oldalszám
1	2025.10.11. CEI**120km Samorin, Szlovákia Hajnali rajt fejlámpával.	7
2	2025.01.19. Al-Wathba, Abu Dhabi 100km-es távlovassal verseny mély homokban.	9
3	2025.01.19. Al-Wathba, Abu Dhabi 100km-es távlovassal verseny pihenőzóna.	15
4	2025.05.24. Nemzetközi verseny Corum, Törökország CEI**120km pulzuszemelés, saját fotó	15
5	2025.10.11. Samorin, Szlovákia CEI**120km-es verseny. Orvosi kapuban mozgásvizsgálat közben.	16
6	időmérőrendszer által kiadott állatorvosi papír a második körre való induláshoz	20
7	időmérőrendszer által kiadott állatorvosi papír a második körre való induláshoz	20
8	2025. 01. 19. crew point-on való áthaladásom	22
9	2025.01.31. CEI*100km Abu Dhabi. Ló hűtése az állatorvosi kapu előtt.	31

10. Mellékletek

1. melléklet – Bouthib célba érők listája

2. melléklet – Monpazier célba érők listája

Helyezés	Nemzet	Átlagsebesség egy tizedesre kerekítve (km/h)	Helyezés	Nemzet	Átlagsebesség egy tizedesre kerekítve (km/h)
1	Bahrein	21.0	1	Bahrein	18.75
2	UAE	20.3	2	UAE	18.72
3	Spanyolország	20.2	3	Franciaország	18.22
4	Bahrein	20.0	4	Franciaország	18.21
5	Ausztrália	19.3	5	UAE	18.21
6	Spanyolország	18.7	6	Németország	18.21
7	Portugália	17.2	7	Hollandia	18.14
8	Litvánia	16.9	8	Brazília	18.05
9	Omán	16.7	9	Franciaország	17.8
10	Kuvait	16.6	10	Franciaország	16.83
11	Franciaország	16.6	11	Franciaország	16.83
12	Franciaország	16.6	12	Portugália	16.29
13	Franciaország	16.6	13	Spanyolország	15.94
14	Franciaország	16.6	14	Bahrein	15.6
15	Belgium	16.6	15	Szlovákia	15.56
16	Svájc	16.6	16	Kína	15.41
17	Írország	16.5	17	India	15.41
18	Bahrein	16.2	18	Kína	15.39
19	Magyarország	16.1	19	Ausztrália	15.38
20	Olaszország	15.9	20	Malajzia	15.37
21	Olaszország	15.9	21	Chile	15.36
22	Magyarország	15.7	22	Malajzia	15.13
23	Németország	15.4	23	Kína	15.13
24	Argentína	15.2	24	Malajzia	15.13
25	Portugália	15.1	25	Belgium	15.09
26	Portugália	15.1	26	Portugália	14.5
27	Észtország	14.9	27	Argentína	14.49
28	Belgium	14.9	28	Ausztrália	14.49
29	Thaiföld	14.8	29	Svájc	14.49
30	Algéria	14.7	30	Svájc	14.44
31	Ausztrália	14.5	31	Svájc	14.34
32	Jordánia	14.3	32	Kína	14.26
33	Észtország	14.1	33	USA	13.79
34	Észtország	14.1	34	USA	13.79
35	Észtország	14.1	35	Nagy-Britannia	13.74
36	Lengyelország	14.1	36	Chile	13.63
37	Kuvait	13.9	37	Kuvait	13.62
38	Hollandia	13.9	38	Lengyelország	13.62
39	Argentína	13.7	39	Hollandia	13.52

40	USA	13.6	40	Észtország	13.52
41	Kanada	13.6	41	Hollandia	13.45
42	Nagy-Britannia	13.6	42	Brazília	13.39
43	Olaszország	13.6	43	Nagy-Britannia	13.31
44	Németország	13.4	44	Nagy-Britannia	13.26
			45	Ausztria	13.18

11. Hallgatói nyilatkozat

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /

diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről (módosítva: 2025. október 16.)

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: MIHÓK MARGARETA
A Hallgató Neptun kódja: RYODAH
A dolgozat címe: TÁVLÖVAGYÁS, MINT VERSENYSPORT A 2023-AS VILÁGBAJNOKSÁG SZEMSZÖGÉBŐL
A megjelenés éve: 2025
A konzulens intézetének neve: ÁLLATTENYÉSZTÉSI TUDOMÁNYOK INTÉZET
A konzulens tanszékének a neve: ÁLLATNEMESÍTÉSI TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szöveggenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2025 év NOVEMBER hó 10 nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

12. Mesterséges intelligencia (AI) használati naplója

Használt AI eszköz	Béirt prompt/kérés röviden	Eredmény	Felhasználás módja a szakdolgozatban
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Az arab lóról c. témakör anyagát amit küldök fordítsd le és írd le összefoglalva”	Lefordított, összefoglalt anyag.	Felhasználva a fordítást és összefoglalást ez alapján megfogalmaztam a témát és leírtam röviden.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Távlovglás szabályainak legfontosabb elemeit emeld nekem ki abból amit küldök”	Rövidebb, lényegretörőbb szabályokat írta le.	Az ő gondolatmenete alapján haladtam a szabályok sorrendjének meghatározásában és a szabályok kiválasztásában amik a dolgozatba kerültek.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Kizárási okok c. angol nyelvű táblázatot fordítsd le”	Lefordított táblázatot küldött.	Ez alapján készült el a magyar nyelvű változata a szakdolgozatban.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Küldj nekem konkrét távlovglásban használt időmérő rendszereket linkkel”	Egy valamire való linket küldött, a többi értékelhetetlen volt.	A link alapján rákerestem és felhasználtam az időmérőrendszerről szóló oldalt. A többi időmérőrendszert saját kútforrásból a versenyeken látott emlékeim alapján írtam le.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„A FEI oldal szabályait fordítsd le”	Lefordítva visszaküldte a szabályokat.	Ez alapján fogalmaztam meg magyar nyelven az angol szabályok lényegét.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„A két világbajnokság adatainak feldolgozásának módszerei cím alapján fogalmazd pontokba, mi lenne a helyes szakdolgozatba illő vonalvezetése ennek a résznek”	Megfogalmazta és tanácsot adott, hogy lenne helyes és szakdolgozatba illő a feldolgozás módszereinek ismertetése.	Ez alapján írtam meg a részt.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„A versenykiírásokat amiket küldök fordítsd le”	Lefordította az összes ehez kapcsolatos dokumentumot.	Így írtam meg magyarul a versenykiírásokat.

ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Verona helyett Bouthib angol cikket fordítsd le”	Lefordította magyar nyelvre.	Ez alapján fogalmaztam meg a cikk lényegét.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Távlovasok érdekvédelmi csoportja angol szöveget is fordítsd le”	Lefordította magyar nyelvre.	Ez alapján írtam a magyar összefoglalását a cikknek.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Az adatokat amiket küldök rendszerezd”	Rendszerezte a verseny eredményeiről szóló adatokat. például összegezte hány GA okból kizárt ló volt az egyes nemzeteknél és így tovább	Ez alapján készítettem táblázatokat és értékeléseket az adatok felhasználásából.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„A következtetések és javaslatok című fejezethez adjál tanácsokat hogyan és mi alapján írnak róla hosszabban, de érdekesen és a javaslatokhoz írnak ötleteket.”	Adott tanácsokat miről írnak, hogyan és mennyit hogy jó legyen ez a rész. A javaslatokhoz írt ötletei használhatatlanok voltak, nem tudott egy olyan javaslatot sem mondani, ami nem földtől elrugaszkodott volt.	A tanácsok alapján sokkal könnyebb volt haladnom a fogalmazás sorrendjét és tartalmát illetően. A javaslatok részben semmit nem tudott segíteni, a valóságtól nagyon távol álló ötletekkel szolgált számomra.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Írj le pontokat mi alapján írjam meg tömör, lényegretörő, de szakdolgozathoz illő módon az összefoglaló részt.”	Írt nekem pontokat az összefoglalás rész megírásához segítségül.	Ez alapján mentem végig az írásnál, így sikerült egy jó összefoglalás fejezet elkészítése.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„A küldött dokumentum alapján magyarázd el nekem és szemléltesd példával hogyan írnak az egyes forrásokat helyesen a tartalomjegyzékbe.”	Leírta röviden a szabály lényegét, illetve csatolt példákat.	A leírtak alapján sokkal könnyebb és gyorsabb volt számomra a helyes irodalomjegyzék elkészítése.
ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Az adatok alapján amit csatolok írd le nekem sorba külön-külön Bouthib és Monpazier eredményeit úgy, hogy az országok neveinél ne használj rövidítést.”	Elküldte az adatokat sorrendben, az országok neveit hosszan leírva.	Ezt az adatsort a mellékletek fejezetbe táblázatot készítve felhasználtam.

ChatGPT (GPT-5, OpenAI)	„Az adatok alapján amit küldök készíts nekem diagrammot”	Elkészítette a diagrammot. (mindig olyat amit éppen kértem)	Ez alapján sokkal könnyebb volt saját magamnak megszerkeszteni wordben , így el tudtam dönteni tetszik-e és elég informatív-e ahhoz, hogy én is elkészítsek egyet azonos adatokkal.
-------------------------	--	---	---

13. Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Mihók Margaréta (hallgató Neptun azonosítója: RY0DA4) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre **javaslom / nem javaslom**².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*3}

Kelt: Kaposvár, 2025. november 11.

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendó.

³ A megfelelő aláhúzendó.

14. Nyilatkozat mesterséges intelligencia (AI) használatáról

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	MIHÓK MARGARETA
Neptun-kódja:	RYODAH
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	☒ BSc/BA ☐ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb:
Tantárgy neve/kódja*:	LŐTÉNYKÉSZÍTŐI LOVASSPORTSZERVEZŐ agrármérnök - B-KAP-N-HU-LOLOV
A munka címe:	TÁJLOVAG-LÓK MINT VERSENYSPORT A 2023-AS VILÁGBAJNOKSÁG SZEMIZŐGÉSBŐL

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

- A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.
(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)
- B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.
(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrekció, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)
FORDÍTÁS, ÖTLETELÉS	Chat GPT (GPT-5 / Open AI)	

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka mellékletében való csatolása szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve, verziója, elérhetősége	Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

--	--	--	--

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....
.....
.....
.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: PECS, 2025. NOVEMBER hó 10. nap

.....
M. H.

Hallgató aláírása

.....
P. Bekker Ágnes

Konzulens/Témavezető aláírása